

หลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้าง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2

หลักการและเหตุผล

จริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้คนในสังคมได้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เพราะจริยธรรมเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ดีงามของคนในสังคม หากสังคมใดมีสมาชิกขาดจริยธรรมย่อมเกิดปัญหาเชิงจริยธรรมขึ้นมา ดังนั้นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ในสังคมให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จึงครอบคลุมไปถึงการพัฒนาทางจริยธรรมด้วย ดังได้กำหนดไว้ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554 ที่มุ่งพัฒนาสังคมไทยสู่สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ด้วยการสร้างสังคมไทยให้เป็นคนดี คนเก่ง พร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข” การพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 รวมทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545–2559 ได้มุ่งพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ เป็นทุนสังคมที่สำคัญที่สุด และมีบทบาทเป็นทั้งผู้สร้างการพัฒนาและผู้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา จึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตให้เกิดสังคมคุณภาพ ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ที่เอื้ออาทรเป็นแกนสำคัญต่อการนำไปปฏิบัติ คือ การเน้นจริยธรรมของประชากรเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกภาคส่วนของประเทศจะต้องคำนึงถึง เนื่องจากประชากรประเทศใดมีจริยธรรมสูงประเทศนั้นจะสงบสุข เจริญรุ่งเรือง ในทางตรงกันข้ามหากประเทศใดมีประชากรที่มีจริยธรรมต่ำ ประเทศนั้นๆ จะมีแต่ความวุ่นวาย และยากที่จะเจริญรุ่งเรืองได้ ด้วยเหตุนี้ จริยธรรมของประชากรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาประเทศ จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาจริยธรรมผู้เรียนโดยการจัดการศึกษา เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม โดยการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนถึงพฤติกรรมที่ควรและพฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติ อันจะส่งผลต่อความสงบสุข และความเจริญของคนเอง ครอบครัวและสังคม สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติสุขในสังคม ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

การพัฒนาจริยธรรมโดยการบูรณาการในหลักสูตรมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะสภาพที่แท้จริงแล้วจริยธรรมเป็นสิ่งที่ต้องบูรณาการเข้าสู่ทุกวิชาที่เรียนรู้ให้มากที่สุด จริยธรรม

เป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้และประพฤติปฏิบัติ เป็นสิ่งที่ต้องเรียนด้วยชีวิต เพื่อให้ชีวิตของคนเรานั้นดำเนินไปด้วยดี ทำอย่างไรจึงจะสามารถนำวิชานั้นไปใช้ประโยชน์ได้ด้วยดี จริยธรรมเป็นสิ่งที่ประสานคนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคม ให้รู้จักคิดพิจารณา และรู้เห็นถูกต้องตามความจริง (พระธรรมปิฎก, 2540, หน้า 46) ซึ่งการพัฒนาจริยธรรมในโรงเรียนนั้นจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ (Knowledge) โดยรู้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดชั่ว อะไรถูก อะไรผิด เกิดเจตคติ หรือค่านิยม (Attitude or Values) มีศรัทธาในความดี นิยมยกย่องคนดี มีอุดมคติ มีค่านิยมสอดคล้องกับ จริยธรรม และเกิดทักษะ (Skill) มีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติ โดยการนำหลักจริยธรรมมาปฏิบัติในชีวิตจริงจนเป็นนิสัย เป็นพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่บุคคลจะต้องมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในการเลือกปฏิบัติตามระดับของจริยธรรมของแต่ละบุคคล (พระเมธีธรรมากรณ์, 2534, หน้า 85; สำเริง บุญเรืองรัตน์, 2544, หน้า 18-20) ดังนั้น การบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตรจึงเป็นการจำแนกค่านิยมเชิงจริยธรรมที่ต้องการพัฒนามาประยุกต์ใช้ในสภาพแวดล้อม และรายวิชาที่หลากหลาย ให้มีความสัมพันธ์กับชีวิต ประสบการณ์ดังกล่าว จะกระตุ้นให้นำความสามารถที่ได้เรียนรู้ใช้ในเหตุการณ์ทั่วไป และประยุกต์ความสามารถในทางจริยธรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ บลูม (Bloom, 1979, p. 38) ที่กล่าวว่า เมื่อผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้เมื่อเผชิญปัญหา หรือสถานการณ์ใหม่ จะสามารถเลือกเทคนิควิธีการเพื่อแก้ไขปัญหา (Problem – Solving) ได้ โดยอาศัยการวิเคราะห์ และความเข้าใจในปัญหา หรือประสบการณ์ใหม่นั้น ใช้ประสบการณ์เดิม หรือวิธีการที่ได้เรียนรู้มา รวมทั้งการแยกแยะจัดการเกี่ยวกับประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่อีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพัฒนาหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ขึ้น เพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้เรียน โดยการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตรการบูรณาการการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอดแทรก (Infusion) เพื่อให้ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และปลูกฝังพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจะช่วยให้ นักเรียนมีพัฒนาทางสติปัญญา และมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ

หลักสูตรบูรณาการฉบับนี้ เป็นหลักสูตรที่พัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคาราสุมทรี ศรีราชา ชลบุรี ที่มุ่งให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และเจตคติเชิงจริยธรรม โดยการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับนักเรียนถึงพฤติกรรมที่ควรและไม่ควรปฏิบัติ อันจะส่งผลต่อความสงบสุข และความเจริญของตนเอง ครอบครัวและสังคม โดยอาศัยหลักการ ดังนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) เพียเจต์เป็นผู้เริ่มศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก และมีความคิดว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้น ขึ้นอยู่กับความฉลาดในการที่จะรับรู้ กฎเกณฑ์ และลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม ดังนั้น พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น จากแนวคิดทฤษฎีนี้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเลือกกลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการทดลองใช้หลักสูตรบูรณาการ คือ ช่วงอายุ 8 - 10 ปี ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่ในขั้นระดับตามเกณฑ์ ขั้นยึดหลักแห่งตน (Autonomous Stage) เพียเจต์เชื่อว่า เกิดขึ้นจากพัฒนาการทางสติปัญญา และจากประสบการณ์ในการมีบทบาทในกลุ่มเพื่อนด้วยกัน ความเกรงกลัวอำนาจภายนอก จะเป็นหลักภายในจิตใจของเด็ก เกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งหมายถึง การแลกเปลี่ยนกัน และความเท่าเทียมกันของบุคคลบางคนที่พัฒนาการอาจหยุดชะงักอยู่ในขั้นที่สอง เนื่องจากการบีบบังคับอย่างผิดปกติของผู้เลี้ยงดู หรือสังคม หรือเกิดจากการขาดประสบการณ์ในกลุ่มเพื่อนก็ได้

2. ทฤษฎีพัฒนาทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) โคลเบอร์กได้พัฒนาทฤษฎีเหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral Reasoning) ต่อจากเพียเจต์โดยมุ่งเน้นทางด้านจริยธรรม ได้เสนอทฤษฎีระดับขั้นความคิดทางจริยธรรม โดยยึดหลักว่า จริยธรรมไม่ถือการกระทำตามสิ่งที่สังคมเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมแต่บุคคลสามารถเลือกปฏิบัติ หรือกระทำเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งแล้วใช้วิธีการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลแห่งความยุติธรรม จากแนวคิดทฤษฎีผู้วิจัยจึงได้กำหนดเลือกกลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการทดลองใช้หลักสูตรบูรณาการ คือ ระดับก่อนกฎเกณฑ์ หรือระดับเริ่มมีจริยธรรม (Pre - Conventional Level) เป็นระดับที่มีในเด็กส่วนมากที่มีอายุต่ำกว่า 10 ขวบ การตัดสินใจเลือกการกระทำในสิ่งที่ประ โยชน์แก่ตนเองเท่านั้น จะไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น ในระดับนี้รางวัล และการลงโทษเป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญ

3. เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ตรงตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียนเอง โดยเปิดโอกาส และจัดสถานการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้ศึกษาวิเคราะห์ และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมพร้อมที่นำไปใช้ในการเรียนรู้

ครั้งต่อไป ได้แก่ 1) การใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Process) 2) การระดมสมอง (Brainstorming Method) 3) การอภิปรายกลุ่มรายย่อย (Small Group Discussion) 4) กระบวนการคิด (KWLH Plus) 5) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) 6) การสร้างความตระหนัก (Awareness Conformation) และ 7) กรณีศึกษา (Case Study Method)

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมจากข้อมูลพื้นฐานในข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญในการหาความต้องการจำเป็น (Need Assessment) เพื่อระบุลักษณะจริยธรรมที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรบูรณาการ

เมื่อนักเรียนผ่านการเรียนด้วยหลักสูตรบูรณาการแล้วจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจแนวคิดพื้นฐานการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมบนพื้นฐานเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข มีการดำเนินงานอย่างครบวงจร เน้นผล หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และสามารถวัดได้
2. นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. มีเจตคติที่ดีต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม
4. มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย อยู่ในระดับที่พึงประสงค์
5. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

โครงสร้างของหลักสูตรบูรณาการ

โครงสร้างของหลักสูตรบูรณาการ แบ่งเป็น 4 แผนการดำเนินกิจกรรม ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 15 คาบ ๆ ละ 50 นาที มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

แผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 รู้จักงานธุรกิจ (3 คาบ) แบ่งเป็น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ประเภทของงานธุรกิจ (จำนวน 1 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 อาชีพที่ฉันรู้จัก (จำนวน 2 คาบ)

แผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การติดต่อสื่อสาร (5 คาบ) แบ่งเป็น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วิธีการติดต่อสื่อสาร (จำนวน 1 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ประเภทของการติดต่อสื่อสาร (จำนวน 2 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสาร (จำนวน 2 คาบ)

แผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รายได้ของเงิน (4 คาบ) แบ่งเป็น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 รายรับ รายจ่ายของเงิน (จำนวน 2 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การทำบัญชีรายรับ รายจ่าย (จำนวน 2 คาบ)

แผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ชุดสุดสวยสะอาดตาด้วยมือเรา (3 คาบ) แบ่งเป็น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การทำความสะอาดเสื้อผ้า (จำนวน 2 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม (จำนวน 1 คาบ)

ในการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ครั้งนี้ ใช้รูปแบบการบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) เมื่อบูรณาการแล้วในแต่ละแผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ จะมีเนื้อหาโดยสังเขป ดังนี้

แผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 1: รู้จักงานธุรกิจ ระยะเวลา 3 คาบ (คาบละ 50 นาที)

ขอบเขตเนื้อหา

1. รู้จักงานธุรกิจ

1.1 ประเภทของงานธุรกิจ

- ความสำคัญของงานธุรกิจ
- ประโยชน์ของงานธุรกิจ
- จำแนกลักษณะประเภทของงานธุรกิจ

😊 จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

1.2 อาชีพที่ฉันรู้จัก

- ประโยชน์ของอาชีพ
- ความสำคัญของอาชีพ

😊 จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ

แผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 2: การติดต่อสื่อสาร ระยะเวลา 5 คาบ

(คาบละ 50 นาที)

ขอบเขตเนื้อหา

1. การติดต่อสื่อสาร

1.1 วิธีการติดต่อสื่อสาร

- ความสำคัญของการติดต่อสื่อสาร
- ประโยชน์ของการติดต่อสื่อสาร
- ขั้นตอนการติดต่อสื่อสาร

☺ จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมความซื่อสัตย์

1.2 ประเภทของการติดต่อสื่อสาร

- จำแนกประเภทของการติดต่อสื่อสาร

☺ จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมความรับผิดชอบ

1.3 เครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสาร

- ความสำคัญของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสาร

- ประโยชน์ ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสาร

☺ จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมความมีระเบียบวินัย

แผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 : รายได้ของฉัน ระยะเวลา 4 คาบ (คาบละ 50 นาที)

ขอบเขตเนื้อหา

1. รายได้ของฉัน

1.1 รายรับ รายจ่ายของฉัน

- ความสำคัญของรายรับ รายจ่าย

☺ จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมความซื่อสัตย์

1.2 การทำบันทึกรายรับ รายจ่าย

- การวางแผนการทำบันทึกรายรับ รายจ่าย

- การทำบันทึกรายรับ รายจ่าย

☺ จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมความซื่อสัตย์

แผนการดำเนินกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 : ชุดสวดสวดสะอาดตาด้วยมือเรา ระยะเวลา 3 คาบ (คาบละ 50 นาที)

ขอบเขตเนื้อหา

1. ชุดสวดสวดสะอาดตาด้วยมือเรา

1.1 การทำความสะอาดเสื้อผ้า

- ประโยชน์ของการทำความสะอาดเสื้อผ้า

- วิธีการทำความสะอาดเสื้อผ้า

☺ จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมความมีระเบียบวินัย

1.2 การเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม

- การเลือกสวมใส่เสื้อผ้า

- ประโยชน์ของการเลือกสวมใส่เสื้อผ้า

☺ จริยธรรมที่นำมาบูรณาการ คือ จริยธรรมความรับผิดชอบ

กระบวนการดำเนินงานกิจกรรม

ขอบข่ายสาระการเรียนรู้หลักสูตร	เทคนิคการสอน						
	1. กระบวนการกลุ่ม	2. การระดมสมอง	3. การอภิปรายกลุ่มรายย่อย	4. กระบวนการคิด KWLH plus	5. การแสดงบทบาทสมมติ	6. การสร้างความตระหนัก	7. กรณีศึกษา
1. รู้จักงานธุรกิจ							
1.1 ประเภทของงานธุรกิจ	/	/				/	
1.2 อาชีพที่ฉันรู้จัก	/			/	/	/	
2. การติดต่อสื่อสาร							
2.1 วิธีการติดต่อสื่อสาร	/	/				/	
2.2 ประเภทของการติดต่อสื่อสาร	/	/				/	/
2.3 เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสาร	/	/				/	/
3. รายได้ของฉัน							
3.1 รายรับ รายจ่ายของฉัน	/	/	/				
3.2 การทำบันทึกรายรับ รายจ่าย	/	/				/	
4. ชุดชุดสวยสะอาดตาด้วยมือเรา							
4.1 การทำความสะอาดเสื้อผ้า	/	/					/
4.2 การเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม	/	/	/				/

กิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ลงมือกระทำด้วยตนเอง มีการเรียนรู้ร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่มใหญ่ และกลุ่มย่อยทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดซึ่งกันและกัน เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบ เรียนรู้ด้วยตนเองจนเกิดการยอมรับ และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น การดำเนินการสอนตามรายละเอียดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้โอกาสผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพของตนเอง
2. การแบ่งกลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มย่อยหลายลักษณะ คือ การแบ่งกลุ่มเล็กมีสมาชิกกลุ่มละ 3 - 4 คน กลุ่มขนาดกลางมีสมาชิกกลุ่มละ 5 - 7 คน และกลุ่มขนาดใหญ่มีสมาชิกกลุ่มละจำนวน 8 - 9 คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และเพื่อความทั่วถึงในการแบ่งความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมการเรียนรู้
3. การจัดห้องเรียน ให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการทำงาน กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติควบคู่กันไป
6. จัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทั้งในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน
 8. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยสอดแทรกจริยธรรมในแผนการจัดการเรียนรู้
 9. การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้
- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** เป็นขั้นที่นำเข้าสู่กิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันของนักเรียนแต่ละคน หรือสมาชิกภายในกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน โดยให้ครูชี้แจงเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนทุกคนในกลุ่มลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดให้ เพื่อหาคำตอบจากกิจกรรม และนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในชั้นเรียน หรือแต่ละกลุ่ม

ขั้นสรุป เป็นการสรุปความคิดเห็นต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อให้ได้แนวคิด และวิธีการที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองต่อไป

รูปแบบการนำเสนอผลการเรียนรู้ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกผลการเรียนรู้จากเทคนิคการสอนต่าง ๆ เช่น การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม กระบวนการคิด KWLH เป็นต้น ลงในใบงานที่ครูจัดเตรียมไว้ ด้วยดินสอ เพื่อเสนอหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. คู่มือประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2
2. ตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรบูรณาการ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. รูปภาพ บัตรคำ ใบความรู้
6. นิทาน
7. สื่อประกอบอื่น ๆ ที่เหมาะสม

การวัดผลและประเมินผล

การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล ในการวัดผลและประเมินผลระดับชั้นเรียน เพื่อมุ่งหาคำตอบว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือไม่เพียงใด ดังนั้น การวัดผลและประเมินผลจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน เน้นการปฏิบัติที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ได้กำหนดการวัดและประเมินผลเป็น 3 ส่วนคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมเชิงจริยธรรม และเจตคติเชิงจริยธรรม ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1.1 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมความซื่อสัตย์

2.1.2 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมความรับผิดชอบ

2.1.3 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมความมีระเบียบวินัย

3. เจตคติเชิงจริยธรรม

3.1 แบบวัดเจตคติเชิงจริยธรรม แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1.1 เจตคติเชิงจริยธรรมความซื่อสัตย์

3.1.2 เจตคติเชิงจริยธรรมความรับผิดชอบ

3.1.3 เจตคติเชิงจริยธรรมความมีระเบียบวินัย

บทบาทผู้สอน

1. ให้ปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน ผู้ให้กำลังใจ ผู้ช่วยเหลือแนะนำ แหล่งความรู้ หรือเป็นต้นแบบที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียน

2. กระตุ้นนักเรียนให้แสดงออกเกี่ยวกับสาระการคิด วิเคราะห์อย่างอิสระทั้งการทำ กิจกรรมรายบุคคล และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

3. บันทึกปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้หลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร และวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

บทบาทผู้เรียน

ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง (Active learner) โดยมีลักษณะต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วม (Participation) ในกิจกรรมระดมสมอง (Brainstorming)

2. ทำงานเป็นกลุ่ม (Team work)

3. แสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการอภิปราย (Discussion)

4. การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 วิธี ดังนี้

1) การใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Process)

2) การระดมสมอง (Brainstorming Method)

3) การอภิปรายกลุ่มรายย่อย (Small Group Discussion)

4) กระบวนการคิด (KWLH Plus)

5) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

6) การสร้างความตระหนัก (Awareness Conformation)

7) กรณีศึกษา (Case Study Method)

คู่มือครู

หลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2

คำแนะนำสำหรับผู้สอน

1. ศึกษาคู่มือครูทั้งฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่มุ่งเน้น การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ยึดหลักการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ (Active Learning) ซึ่งมีกลยุทธ์วิธีในการสอนที่ใหม่และหลากหลาย โดยให้ ดำเนินการสอนตามขั้นที่กำหนดให้
2. วางแผนการจัดเตรียมห้องเรียนที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ และเอื้อต่อการพัฒนา จริยธรรมของนักเรียนในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้
3. เตรียมสื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมให้ครบ และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ใบงาน ใบความรู้ แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น
4. ดำเนินกิจกรรมเรียนรู้และวัดผลและประเมินผลตามที่ได้ระบุไว้ในแผนการดำเนิน กิจกรรม
5. หลังการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อดำเนินกิจกรรม เสร็จสิ้นควรใช้กิจกรรมนันทนาการ เช่น เพลง และเกมให้นักเรียนได้ผ่อนคลายและมี ความสนุกสนานในการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

กระบวนการจัดกิจกรรม

เพื่อให้ นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้นักเรียนลงมือกระทำ ด้วยตนเองมีการร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่ม ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดริเริ่มซึ่งกันและกัน เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบ เรียนรู้ด้วยตนเองจนเกิดการยอมรับ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) มีเทคนิค การสอนเป็นกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

1. การใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Process)
2. การระดมสมอง (Brainstorming Method)
3. การอภิปรายกลุ่มรายย่อย (Small Group Discussion)
4. กระบวนการคิด (KWLH Plus)
5. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)
6. การสร้างความตระหนัก (Awareness Conformation)
7. กรณีศึกษา (Case Study Method)

เทคนิคการสอน

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Process)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับความรู้ จากการทำงานร่วมกันปฏิบัติเป็นกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคนและ สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มก็มีอิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อเปิด โอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และมีบทบาทในการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความ พร้อมมีความกระตือรือร้น และมีความสุขในการเรียน 2) เพื่อพัฒนาผู้เรียนทางวิชาการ และทักษะ ทางสังคม เช่น ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น 3) เพื่อเตรียมผู้เรียนให้ สามารถดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย 1) เนื้อหา หรือประสบการณ์ 2) กิจกรรมที่ใช้ในกระบวนการ กลุ่ม 3) ผลการเรียนรู้จากกลุ่ม (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2547 ก, หน้า 124 – 125)

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการระดมสมอง (Brainstorming Method)

กระบวนการระดมสมองเป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็น หรือให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาให้มากที่สุด โดยเสนอได้อย่างเสรี ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะที่เสนอมามีการบันทึกความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะทั้งหมดไว้ หลังจากนั้นอาจจะจัดให้มีการอภิปราย ทบทวนความคิดทั้งหมดจัดเป็นหมวดหมู่ หรือประเภท นักเรียนจะมีแนวความคิดใหม่ที่กว้างขวาง และสามารถนำแนวคิดเหล่านั้นไปสู่การตัดสินใจ หรือการแก้ปัญหาได้ดี (ปรียานุช สถาวรณี, 2548, หน้า 33 – 34)

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการเรียนรู้ที่มีผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยประมาณ 4 – 8 คน ให้ผู้เรียนในกลุ่มมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นประสบการณ์ในประเด็น หรือปัญหาที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่มการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น หรือระดมความคิดเห็นร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง 2) เพื่อฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม 3) เพื่อฝึกการค้นคว้าหาความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริงมาเพื่ออภิปรายให้ผู้อื่นรับทราบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย มีองค์ประกอบสำคัญคือ 1) ประเด็นที่จะอภิปราย 2) มีการอภิปรายพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน 3) มีการนำ ข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2547 ข, หน้า 33 – 34)

4. กระบวนการคิด (KWLH PLUS)

เทคนิค KWLH สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ โดยเฉพาะในเรื่องที่นักเรียนจะต้องอ่าน คิด และทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านไว้ฝึกทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิดแบบต่าง ๆ ได้โดยเฉพาะขั้น H (How can we learn more): เป็นขั้นที่นักเรียนต้องคิดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น หรือลึกซึ้งกว้างขวางมากขึ้น รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ที่สืบหาความรู้คำตอบเพิ่มเติม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ และวิธีการเรียนรู้ได้หลากหลายต่อไป

ตัวอย่าง การใช้เทคนิค KWLH ในการเรียนรู้เกี่ยวกับไดโนเสาร์ โดยครูจะต้องใช้คำถามตามขั้น ให้นักเรียนระดมสมองช่วยกันตอบและเขียนคำตอบลงในตารางตามลำดับเช่น คำถามที่

- (1) K (Know): นักเรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับไดโนเสาร์ (ก่อนเริ่มอ่านไดโนเสาร์) (2) W (What do we want to learn): นักเรียนต้องการรู้อะไรจากไดโนเสาร์ และนักเรียนช่วยกันลำดับให้ได้มากที่สุดลงในช่อง W หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด และให้นักเรียนช่วยกันเขียนสิ่งที่รู้

จากเรื่องที่อ่าน หรือคำตอบของคำถามที่ได้เขียนไว้ในช่อง W ลงในช่อง (3) L (What they learn as they read): เรารู้อะไรจากเรื่องที่อ่าน ให้อ่านและพิจารณาคำถามและคำตอบว่ามีคำถามใดที่ยังไม่ได้ตอบ หรือหาคำตอบไม่ได้หรือต้องการรู้เรื่องอะไรอีกจากเนื้อหาที่กำหนดให้อ่าน และจากคำถามที่ยังไม่ได้คำตอบ และคำถามที่ต้องการรู้คำตอบเพิ่มเติม ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดคำถามสิ่งที่ต้องการรู้เพิ่มเติมนั้นจะรู้ได้อย่างไร จากที่ไหนบ้าง ให้ระบุและครูอาจมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนไปสืบค้นหาคำตอบ ความรู้จากคำถามเหล่านี้ไป ทำยี่สิบสองควมมีการอภิปรายร่วมกัน และสรุป (วัชรวิภา เล่าเรียนดี, 2550, หน้า 152)

5. การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่อง ปัญหา หรือสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจำเป็นภายหลังของการแสดงบทบาทสมมติจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้ และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรับรู้และเข้าใจในความรู้สึก และพฤติกรรมทั้งของตนเอง และผู้อื่น 2) เพื่อฝึกให้ผู้เรียนใช้ความรู้ และทักษะในการแก้ปัญหา และตัดสินใจในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ 3) เพื่อให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนเจตคติ พฤติกรรม และการปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 4) เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้มีโอกาสแสดงออกและได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน องค์ประกอบสำคัญของการแสดงบทบาทสมมติคือ 1) การกำหนดสถานการณ์สมมติหัวข้อเรื่องหรือปัญหา 2) การกำหนดบทบาทสมมติที่ต้องการพร้อมรายละเอียด 3) การแสดงบทบาทสมมติ 4) กติกาควบคุมการแสดงบทบาทสมมติ 5) การอภิปรายที่เกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมการแสดงบทบาทสมมติ 6) การสรุปผลการเรียนรู้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2547 ค, หน้า 53 – 54)

6. การสร้างความตระหนัก (Awareness Conformation)

กระบวนการสร้างความตระหนัก เป็นกระบวนการที่มุ่งฝึกให้นักเรียนเกิดความเอาใจใส่รับรู้ เห็นคุณค่าในปรากฏการณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. ให้นักเรียนสังเกต ให้นักเรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ครูต้องการให้เกิดความตระหนักเป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจ เอาใจใส่ และเห็นคุณค่า โดยใช้กรณีตัวอย่าง
2. ให้นักเรียนวิจารณ์ ให้นักเรียนได้วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุ ผลดี ผลเสีย ที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้น ระยะยาว

3. ให้นักเรียนสรุป ให้นักเรียนอภิปรายหาข้อมูล หรือหลักฐานสนับสนุนคุณค่าของสิ่ง ที่ต้องตระหนักและวางแผนเป้าหมายที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องนั้น ๆ (กรมวิชาการ, 2543, หน้า 34)

7. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ กรณีศึกษา (Case Study Method)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้กรณี หรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องจริง หรือสมมติขึ้นจากความจริง โดยมีการเก็บรวบรวม ข้อมูล นำมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูล การจัดการเรียนรู้แบบนี้เป็นการฝึกให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้ด้วยวิธีหลากหลาย สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ หรือเสริมสร้าง ความรู้ให้กว้างขวาง และนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ คือ 1) เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเผชิญ หรือแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงและสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ 2) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีมุมมอง กว้างขึ้น องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา คือ 1) เรื่องหรือกรณีที่จะศึกษา 2) ประเด็นคำถาม 3) คำตอบที่หลากหลาย 4) การอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัญหา มุมมองและวิธีแก้ปัญหา (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2547 ง, หน้า 93 – 94)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ งานธุรกิจ: ประเภทของงานธุรกิจ

จำนวน 1 คาบ

สาระสำคัญ

งานธุรกิจ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเรา เพราะเป็นแหล่งผลิตสินค้าและบริการ นอกจากนี้ยังเป็นงานที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติอีกด้วย

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เป็นผู้ที่ซื่อตรงทั้งต่อหน้าและลับหลัง สามารถควบคุมตนเองให้กระทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ถือเป็นคุณสมบัติของคนดีที่ควรแก่การปฏิบัติ และเป็นพื้นฐานของการนำไปสู่ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น (บุรุษ ศิริมหาสาคร, 2547, หน้า 70)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจความสำคัญ ประโยชน์ ของงานธุรกิจ
2. จำแนกลักษณะ ประเภทของงานธุรกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียน

1. บอกประโยชน์ของงานธุรกิจได้
2. แยกประเภทของงานธุรกิจได้
3. ตระหนัก และเห็นคุณค่าของงานธุรกิจได้
4. ปฏิบัติจริยธรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองด้วยการพูดแต่ความจริง
5. ปฏิบัติจริยธรรมความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นด้วยการรักษาคำสัญญา
6. ปฏิบัติจริยธรรมความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) การระดมสมอง (Brainstorming Method) และ การสร้างความตระหนัก (Awareness Conformation)

สาระการเรียนรู้

ประเภทของงานธุรกิจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนและครูร้องเพลง “ ความซื่อสัตย์ ”

“ ความซื่อสัตย์เป็นสมบัติของคนดี
หากว่าใครไม่มี ชาตินี้เอาดีไม่ได้
มีความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอดลมไป
คดโกงแล้วใคร จะรับไว้ให้ร่วมงานเอ๋ย ”

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

2.1.1 ครูสนทนาซักถามกับนักเรียนจากเพลงที่ได้ร้อง แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า คนดีควรปฏิบัติตนอย่างไร ความซื่อสัตย์เป็นอย่างไร ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงความสำคัญของธุรกิจต่างๆ ว่ามีความสำคัญต่อวิถีชีวิตประจำวันของคนเราอย่างไรบ้าง

2.1.2 ครูนำภาพการทำธุรกิจต่างๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าเป็นธุรกิจประเภทใด เช่น ธุรกิจด้านการเกษตร ธุรกิจด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจด้านการเงิน การธนาคาร ธุรกิจด้านการก่อสร้าง เป็นต้น

2.1.3 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายว่า ธุรกิจแต่ละประเภท มีลักษณะอย่างไร และในชุมชนของนักเรียนมีธุรกิจอะไรบ้าง นักเรียนและครูร่วมกันสรุปกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 4 – 5 คน โดยคละทั้งความสามารถทางการเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1 – 10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งชื่อกลุ่มของตนเอง

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธานกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

2.3.1 ผู้แทนนักเรียนมารับและแจก ใบงานที่ 1.1 ประโยชน์ของงานธุรกิจ ให้ นักเรียนในกลุ่มสำรวจว่า ในชุมชนของตน มีการประกอบธุรกิจอะไรบ้างและนำข้อมูลที่ได้มาเขียนลงในใบงาน โดยการระดมสมองภายในกลุ่ม เพื่อให้ให้นักเรียนบอกถึงประโยชน์ของงานธุรกิจที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่เกี่ยวข้องกับงานธุรกิจ แล้วนำเสนอผลงานที่หน้าชั้น ใบงานที่ 1.2 ประเภทของงานธุรกิจ นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

ธุรกิจต่าง ๆ ในแต่ละประเภทซึ่งประกอบไปด้วยธุรกิจด้านการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืช เป็นต้น ธุรกิจด้านอุตสาหกรรม เช่น การผลิตอาหารกระป๋อง การตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น ซึ่งมีประโยชน์อย่างไรต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ และเจ้าของกิจการต้องมีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่องานด้วย เช่น การเบียดเบียนลูกค้า ได้แก่ ไม่กักตุนสินค้า ไม่ส่งชิ้นส่วนหรือวัตถุดิบราคาถูกแต่ไร้คุณภาพเมื่อของขาดแคลน ใช้อะไหล่ปลอมทำให้ลูกค้าผลิตสินค้าไม่ได้ตามที่ต้องการหรือเกิดของเสีย การเบียดเบียนผู้จัดหาสินค้าหรือวัตถุดิบ ได้แก่ การกดราคา การปิดบังข้อมูล เอาเปรียบ เป็นต้น การเบียดเบียนพนักงาน เช่น ไม่จ่ายค่าล่วงเวลา ใช้แรงงานเด็ก หรือการหลอกลวงการจ่ายภาษีที่ถูกต้อง โดยครูให้นักเรียนวาดภาพ หรือหาภาพงานธุรกิจ กลุ่มละ 1 ชนิดแล้วมาติดบนใบงาน แล้วบอกว่าเป็นธุรกิจประเภทใด มีประโยชน์อย่างไร

2.3.2 ครูสุ่มเรียกทีละกลุ่ม ให้เวลากลุ่มละ 5 นาที ในการนำเสนอใบงานและนำเสนอผลการอภิปรายกลุ่ม เมื่อจบการนำเสนอครูเพิ่มเติมความรู้

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ประเภทของงานธุรกิจและประโยชน์ของงานธุรกิจ โดยครูเขียนสรุปเป็นข้อ ๆ บนกระดาน

4 ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอเรื่องราวความสำคัญของธุรกิจต่าง ๆ ว่ามีความสำคัญต่อวิถีชีวิตประจำวันของคนเราอย่างไรบ้าง และงานธุรกิจมีอะไรบ้าง เช่น ธุรกิจด้านการเกษตร ธุรกิจด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจด้านการเงินการธนาคาร ธุรกิจด้านการก่อสร้าง งานธุรกิจแต่ละประเภทมีลักษณะอย่างไรและในชุมชนของนักเรียนมีธุรกิจอะไรบ้าง รวมถึงความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อเจ้าของกิจการที่มีต่อลูกค้า ต่องาน หรือการอยู่ร่วมกันในสังคมของพวกเราต้องพูดแต่ความจริง รักษาความสัตย์ รักษาคำพูดและประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม ตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อกันเองและผู้อื่นและไม่หยิบเอาของผู้อื่นเป็นของตน เมื่อเก็บสิ่งของได้ต้องคืนเจ้าของ หรือส่งครู ขอมอบคืนเมื่อทำผิดและกล่าวคำขอโทษ ปฏิบัติตามข้อตกลงกับเพื่อนข้อตกลงของห้องเรียนและปฏิบัติงานตามที่ครูมอบหมาย

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 1.1 ประโยชน์ของงานธุรกิจ จำนวน 5 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 1.2 ประเภทของงานธุรกิจ จำนวน 5 ชุด
- 5.3 ใบความรู้ เพลง “ความซื่อสัตย์”
- 5.4 แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
- 5.5 ภาพธุรกิจ บริษัท ห้างร้าน
- 5.6 แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น

6.2 สังเกตผลการวิเคราะห์ความรู้

6.3 สังเกตการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ การพูดแต่ความจริง รักษาความสัตย์ รักษาคำพูดและประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม ตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น และไม่หิบบิดเบือนของผู้อื่นเป็นของตน เมื่อเก็บสิ่งของได้ต้องคืนเจ้าของ หรือส่งครู ยอมรับผิดเมื่อทำผิดและกล่าวคำขอโทษ ปฏิบัติตามข้อตกลงกับเพื่อนข้อตกลงของห้องเรียนและปฏิบัติงานตามที่ครูมอบหมาย

6.4 ประเมินจากผลงาน

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ประโยชน์ของงานธุรกิจ

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 /.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพหรือหาภาพงานธุรกิจ กลุ่มละ 1 ชนิด พร้อมกับจัด
ประเภทของงานธุรกิจ และบอกประโยชน์ที่ได้จากการทำธุรกิจนั้น

งานธุรกิจ คือ.....

จัดเป็นงานธุรกิจประเภท.....

มีประโยชน์ดังนี้.....

.....

.....

.....

.....

.....

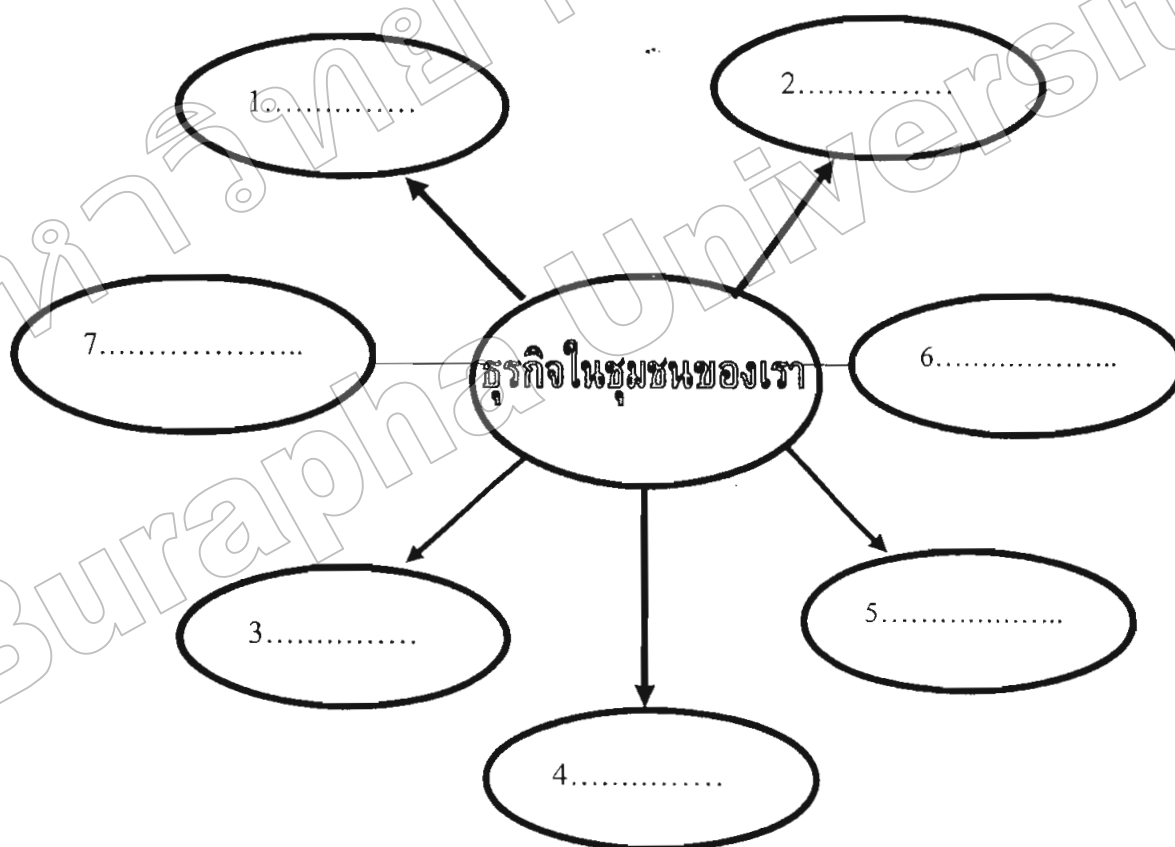
ใบงานที่ 1.2

เรื่อง ประเภทของงานธุรกิจ

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนไปสำรวจธุรกิจในชุมชนของนักเรียนว่ามีการทำงาน หรือประกอบ
ธุรกิจอะไรบ้างแล้วนำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นแผนภาพความคิด

ใบความรู้
เพลง “ความซื่อสัตย์”

“ความซื่อสัตย์เป็นสมบัติของคนดี
หากว่าใครไม่มี ชาตินี้เอาดีไม่ได้
มีความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอดคนไป
กดโกงแล้วใคร จะรับไว้ให้ร่วมงานเอ๋ย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ งานธุรกิจ: อาชีพที่ฉันรู้จัก

จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การประกอบอาชีพ เป็นการสร้างและหารายได้มาเลี้ยงครอบครัวเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้

การประกอบอาชีพสุจริต ผู้ประกอบอาชีพต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของผู้ประกอบอาชีพทุกประเภท ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง และการเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์ของอาชีพ
2. เข้าใจหลักการ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพสุจริตให้มีคุณภาพ
3. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียน

1. บอกลักษณะงานอาชีพต่าง ๆ ได้
2. บอกประโยชน์ของการประกอบอาชีพได้
3. วิเคราะห์ผลที่เกิดจากความรับผิดชอบและไม่รับผิดชอบในการประกอบอาชีพได้

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) กระบวนการคิด KWLW – Plus
และ การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

สาระการเรียนรู้

อาชีพที่ฉันรู้จัก

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง เรื่อง “อาชีพของฉัน”

2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

2.1.1 ครูสนทนาซักถามกับนักเรียนจากนิทานเรื่อง “อาชีพของฉัน” และตอบคำถามจากการฟังนิทาน เช่น ใครทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร นักเรียนรู้จักอาชีพใดบ้าง อาชีพต่างๆ ในชุมชนของนักเรียนว่ามีอาชีพอะไรบ้าง

2.1.2 นักเรียนออกมาเล่าเกี่ยวกับอาชีพในครอบครัวของนักเรียนเองว่า พ่อแม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียนประกอบอาชีพอะไร ลักษณะการทำงานเป็นอย่างไร มีรายได้มากน้อยเพียงใด อาชีพนี้มีประโยชน์อย่างไรต่อตนเองและต่อผู้อื่น และนักเรียนชอบอาชีพนี้หรือไม่ เพราะอะไร และในอนาคตเมื่อนักเรียนประกอบอาชีพแล้วควรมีความรับผิดชอบต่ออาชีพของตนเองและสังคมอย่างไร รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและร่วมกันอภิปราย นักเรียนและครู ร่วมกันสรุปเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่มๆ ละ 4-5 คน โดยคละทั้งความสามารถทางการเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1-10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธานกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

2.3.1 ผู้แทนนักเรียนมารับและแจกใบงานที่ 2.1 ให้ตัวแทนกลุ่มจำนวน 5 กลุ่ม และ ใบงานที่ 2.2 ให้ตัวแทนกลุ่มอีก 5 กลุ่มตามลำดับ ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 15 นาที โดยให้ในแต่ละกลุ่มมาจับฉลากเพื่อเลือกได้ว่าใบงานใด ใบงานที่ 2.1 เรื่องอาชีพในครอบครัวของฉัน ใบงานที่ 2.2 เรื่องอาชีพที่ฉันรู้จัก

2.3.2 นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงอาชีพในครอบครัวของแต่ละกลุ่มและหน้าที่ของคนในอาชีพนั้นๆ เช่น ตำรวจมีหน้าที่จับโจรผู้ร้าย ทหารมีหน้าที่ป้องกันข้าศึกไม่ให้รุกรานแผ่นดิน เป็นต้น ซึ่งในแต่ละอาชีพจะต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองไม่ใช้เวลาราชการมาทำงานส่วนตัว หรือการประกอบอาชีพเพื่อนำรายได้มาเลี้ยงดูครอบครัว เช่น เงินที่ได้จากการทำงานมาใช้เป็นค่าเทอมของบุตร นำมาชำระค่าน้ำค่าไฟ เป็นต้น ให้นักเรียนร่วมกัน

สนทนาและทำใบงาน โดยการให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม โดยครูผู้คุมจาก การจับฉลาก เมื่อจบการนำเสนอ ครูถามความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียนและสรุปผล การนำเสนอของแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนในครอบครัว หรืออาชีพ ที่รู้จักว่ามีอาชีพอะไรบ้าง ลักษณะการทำงานเป็นอย่างไร มีหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไร โดยครู มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพทุกอาชีพ เพราะทุกอาชีพต่างก็มีความสำคัญเท่าเทียมกัน และให้นักเรียนร่วมแสดงบทบาทสมมติ เช่น การประกอบอาชีพต่างๆ ตามที่ครูและเพื่อนร่วมกัน กำหนด ครูมีหน้าที่สอนนักเรียน นักเรียนทำท่าทางการสอนเหมือนครู หรือตำรวจมีหน้าที่จับ ผู้ร้าย นักเรียนทำท่าทางการจับโจรผู้ร้ายเหมือนตำรวจ หรือวิธีการอื่นๆ ในการนำเสนอของ แต่ละกลุ่ม

4. ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอเรื่องราวในการประกอบอาชีพของ บุคคลต่าง ๆ ที่นักเรียนรู้จัก โดยได้ข้อมูลจากข้อตกลง หรือการระดมสมองของกลุ่ม ซึ่งนักเรียน บอกชื่ออาชีพที่นักเรียนรู้จักได้ และทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ โดยนักเรียนรู้หน้าที่ที่ตนต้อง ปฏิบัติเมื่ออยู่ร่วมกับเพื่อน

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ด้วยวิธีการนำภาพอาชีพที่ หลากหลายชนิด และสอดแทรกจริยธรรมการทำงานร่วมกัน ต้องทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมโดยไม่เอาเวลาทางราชการไปหาผลประโยชน์ส่วนตน และ มีความมุ่งมั่นตั้งใจด้วยความพากเพียร อดทน รอบคอบ เพื่อให้งานกลุ่มมีการวางแผนและ ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 2.1 อาชีพในครอบครัวของฉัน จำนวน 5 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 2.2 อาชีพที่ฉันรู้จัก จำนวน 5 ชุด
- 5.3 ใบความรู้ นิทาน “อาชีพของฉัน”
- 5.4 สื่อของจริง เช่น ภาพอาชีพต่าง ๆ ชุดของอาชีพต่าง ๆ
- 5.5 แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยพิจารณาจาก ประเด็นดังต่อไปนี้

6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น

6.2 สังเกตผลการวิเคราะห์ความรู้

6.3 สังเกตการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ มีความมุ่งมั่นตั้งใจด้วยความพากเพียรทำงานจนสำเร็จ รอบคอบ และเข้าร่วมทำกิจกรรมได้ตรงเวลา มีการเอาใจใส่ต่อกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้งานกลุ่มมีการวางแผนและประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

6.4 ประเมินจากผลงาน

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง อาชีพในครอบครัวของฉัน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพในครอบครัว พร้อมหน้าที่ของอาชีพนั้น ๆ

1. อาชีพ.....

มีหน้าที่.....

2. อาชีพ.....

มีหน้าที่.....

3. อาชีพ.....

มีหน้าที่.....

4. อาชีพ.....

มีหน้าที่.....

5. อาชีพ.....

มีหน้าที่.....

ใบงานที่ 2.2
เรื่อง อาชีพที่ฉันรู้จัก

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจอาชีพของคนในครอบครัว ญาติพี่น้องของนักเรียน หรือ
อาชีพที่นักเรียนรู้จัก แล้วเขียนลงในตาราง พร้อมทั้งหน้าที่

อาชีพ	หน้าที่	จริยธรรมที่จำเป็นต้องมี
1).....		
2).....		
3).....		
4).....		
5).....		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ การติดต่อสื่อสาร: วิธีการติดต่อสื่อสาร

จำนวน 1 คาบ

สาระสำคัญ

การรู้จักติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น จะทำให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้เข้าใจถูกต้อง มีหลายวิธี อาทิ การพูด การเขียน การฟัง การดู และการใช้ท่าทาง
ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นจริยธรรมหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้เกิดในทุก ๆ คน ตั้งแต่เล็ก ก็ต้องประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม ตรงไปตรงมา ให้ถูกต้องตามครรลองของสังคมและกฎหมายที่จะทำให้ตนเองและสังคมอยู่อย่างมีความสุข

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เข้าใจความสำคัญ ประโยชน์ วิธีการ และขั้นตอนการติดต่อสื่อสาร

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียน

1. บอกประโยชน์ของการติดต่อสื่อสารในแต่ละประเภทได้
2. บอกวิธีการติดต่อสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. ตระหนักและเห็นคุณค่าของการติดต่อสื่อสารมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. ปฏิบัติจริยธรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองด้วยการพูดแต่ความจริง
5. ปฏิบัติจริยธรรมความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นด้วยการรักษาคำสัญญา
6. ปฏิบัติจริยธรรมความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) กรณีศึกษา (Case Study Method)

และการสร้างความตระหนัก (Awareness Conformation) การระดมสมอง (Brainstorming Method)

สาระการเรียนรู้

วิธีการติดต่อสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนและครูอ่านคำคล้องจอง กริ่งโทรศัพท์

“กริ่ง ๆ ๆ เสียงโทรศัพท์ เสียงโทรศัพท์ ฉันรีบรับ แล้วสวัสดิ
ฮัลโหล ๆ ๆ ไม่มีฮัลโหลตอบรับสักที”

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

ครูสนทนากลุ่มกับนักเรียนจากคำคล้องจองที่ได้พูด ใครทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร นักเรียนเคยรับ หรือเคยพูดโทรศัพท์กับใครบ้าง และเลือกนักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ในการพูดคุยโทรศัพท์มาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้น ครูนำเรื่องสถานการณ์ต่าง ๆ มาให้นักเรียนเรียนรู้ เช่น น้องแพนเค็กทำการบ้านไม่เสร็จ ไม่อยากไปโรงเรียนเพราะกลัวถูกครูลงโทษ ให้คุณแม่โทรศัพท์ไปบอกคุณครูที่โรงเรียนว่าไม่สบายมาโรงเรียนไม่ได้ ส่วนน้องทาษาช่วยคุณแม่กวาดขยะหลังบ้านถูกฝนเปียกไปทั้งตัว ไม่สบายปวดหัวน้ำมูกไหลเป็นไข้ ให้คุณแม่โทรศัพท์บอกคุณครูที่โรงเรียนว่าไม่สบายมาโรงเรียนไม่ได้ นักเรียนคิดว่าใครเป็นคนพูดความจริง หรือน้องก็ถูกโกหกขี้มดดินสอแสนสวยของเพื่อนกลับบ้านและสัญญาว่าในวันพรุ่งนี้จะนำมาคืนให้ ในวันรุ่งขึ้นน้องก็ถูกโกหกไม่เอามาคืนเพราะอยากเก็บไว้เป็นของตนเอง แล้วทำเป็นเงียบ ๆ ไม่คืนให้เพื่อน นักเรียนคิดว่าน้องก็ถูกโกหกถูกต้อง หรือไม่อย่างไร รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและร่วมกันอภิปรายจากเหตุการณ์ที่ครูยกตัวอย่างมา นักเรียนและครูร่วมกันสรุปกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 4 – 5 คน โดยละทิ้งความสามารถทางการเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1 - 10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน พร้อมตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธานกลุ่ม เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

2.3.1 ผู้แทนนักเรียนมารับและแจกใบงานที่ 3.1, 3.2, 3.3 และ 3.4 ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 15 นาที โดยให้ในแต่ละกลุ่มที่ 1 – 10 มาจับฉลากเพื่อเลือกได้ว่าใบงานใด ใบงานที่ 3.1 ประโยชน์ของการติดต่อสื่อสาร จำนวน 2 กลุ่ม ใบงานที่ 3.2 เรื่องตัดปะภาพจากโบว์สันคำเกี่ยวกับเครื่องมือสื่อสาร จำนวน 2 กลุ่ม ใบงานที่ 3.3 เรื่องวาดภาพเครื่องมือที่ใช้ใน

การติดต่อสื่อสารพร้อมระบายสี จำนวน 3 กลุ่ม และใบงานที่ 3.4 เรื่องการเขียนบทสนทนา
การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ จำนวน 3 กลุ่ม

2.3.2 นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปราย ประโยชน์ของการติดต่อสื่อสาร วิธีการ
ติดต่อสื่อสารด้วยเครื่องมือสื่อสารที่กลุ่มตกลงร่วมกันว่า ใช้ติดต่อสื่อสารได้อย่างไร เวลาใด หรือ
ด้วยวิธีใด เช่น โทรศัพท์โดยการพูด พูดด้วยความสุภาพ ไพเราะ พูดแต่ความจริง เมื่อตกลงกับเพื่อน
อย่างไรก็ควรปฏิบัติตามคำสัญญา เป็นต้น โทรศัพท์โดยการดู เป็นวิธีการสื่อสารด้วยเสียงและ
ภาพ สิ่งที่น่าเสนอบางรายการนักเรียนต้องมีวิจารณญาณในการชม ต้องแยกแยะเป็น สิ่งใดที่เป็น
ประโยชน์ก็นำมาใช้ หรือบางรายการถ้าไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนก็ไม่ต้องชม เป็นต้น
หนังสือพิมพ์โดยการอ่าน อินเทอร์เน็ตโดยการสนทนา หรือการเขียน โดยการให้แต่ละกลุ่มออกมา
นำเสนอผลงาน ตามลำดับเลขที่นับ เมื่อจบการนำเสนอ ครูสนทนาถึงความซื่อสัตย์ในการ
ติดต่อสื่อสารทั้งด้านการพูดสื่อสารระหว่างเพื่อนกับเพื่อน และครูกับนักเรียน ต้องพูดแต่ความจริง
เมื่อสัญญากับเพื่อนก็ต้องปฏิบัติตามด้วยความจริงใจ ครูสนทนาซักถามความคิดเห็นของเพื่อนใน
ชั้นเรียนและครูเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนควรรู้

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปโดยการใช้บทบาทสมมติ เช่น การพูดคุยโทรศัพท์ การทำ
ท่าทางการอ่านหนังสือพิมพ์ อ่านข่าวให้เพื่อน ๆ ฟัง หรือวิธีการอื่น ๆ ในการนำเสนอของแต่ละ
กลุ่ม

4. ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอเรื่องราวของวิธีการสื่อสาร ด้วย
เครื่องมือสื่อสารแต่ละชนิดตามข้อตกลง หรือการระดมสมองของกลุ่ม ซึ่งนักเรียนบอกวิธีการ
ติดต่อสื่อสารได้ และทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ โดยไม่หิบบาของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่โกหก
หรือการพูดแต่ความจริง

นักเรียนร่วมกันสรุปการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย
ชนิดและสอดคล้องกับกิจกรรมการทำงานร่วมกัน ต้องทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ไม่หิบบาของ
ของผู้อื่นมาเป็นของตนและไม่โกหกหรือพูดแต่ความจริง

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 3.1 ประโยชน์ของการติดต่อสื่อสาร จำนวน 2 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 3.2 การวาดภาพเครื่องมือสื่อสาร จำนวน 2 ชุด
- 5.3 ใบงานที่ 3.3 การตัดปะภาพเครื่องมือสื่อสาร จำนวน 3 ชุด
- 5.4 ใบงานที่ 3.4 การเขียนบทสนทนาการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ จำนวน 3 ชุด

5.5 ใบความรู้ คำคล้องจอง “กริ่งโทรศัพท์”

5.6 สื่อของจริง เช่น สี กระดาษ กาว กรรไกร โบว์

5.7 แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น

6.2 สังเกตผลการวิเคราะห์ความรู้

6.3 สังเกตการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ ไม่หิบบนของผู้อื่นมาเป็นของตน และไม่โกหก พูดแต่ความจริง

6.4 ประเมินจากผลงาน

ใบงานที่ 3.1

เรื่อง ประโยชน์ของการติดต่อสื่อสาร

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกชื่อและประโยชน์ของการติดต่อสื่อสารในแต่ละประเภท

จำนวน 4 ชื่อ

ชื่อเครื่องมือสื่อสาร	ประโยชน์	หมายเหตุ
1.		
2.		
3.		
4.		

ใบงานที่ 3.2

เรื่อง การตัดปะภาพเครื่องมือสื่อสาร

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตัดปะภาพเครื่องมือสื่อสารลงในใบงานที่กำหนดให้

ชื่อเครื่องมือ.....

วิธีการติดต่อสื่อสาร.....

ประโยชน์จากการติดต่อสื่อสาร.....

ใบงานที่ 3.3

เรื่อง การวาดภาพเครื่องมือสื่อสาร

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพเครื่องมือสื่อสารที่นักเรียนรู้จักพร้อมระบายสีให้สวยงาม

ชื่อเครื่องมือ.....

วิธีการติดต่อสื่อสาร.....

ประโยชน์จากการติดต่อสื่อสาร.....

ใบงานที่ 3.4

เรื่อง การเขียนบทสนทนาการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบทสนทนาการติดต่อสื่อสารกันทางโทรศัพท์ โดยให้นักเรียน
โทรศัพท์ไปชวนเพื่อนมาเที่ยวที่บ้านของนักเรียน

นักเรียน.....

เพื่อน.....

นักเรียน.....

เพื่อน.....

นักเรียน.....

เพื่อน.....

นักเรียน.....

เพื่อน.....

ใบความรู้
คำคล้องจอง กริ่งโทรศัพท์

“กริ่ง ๆ ๆ เสียงโทรศัพท์ เสียงโทรศัพท์ จั่นรีบบับ แล้วสวัสดี
ฮัลโหล ๆ ๆ ไม่มีฮัลโหลตอบรับสักที”

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ การติดต่อสื่อสาร: ประเภทของการติดต่อสื่อสาร

จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การเรียนรู้เกี่ยวกับประเภทของการสื่อสาร มี 2 ทางได้แก่ การสื่อสารทางเดียว และการสื่อสาร 2 ทาง

คนที่มีความรับผิดชอบต้องรู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สำเร็จเรียบร้อยตามกำหนดเวลา รวมถึงต้องยอมรับผลที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะถูก หรือผิดก็ตาม บุคคลเช่นนี้จะได้รับ ความไว้วางใจจากผู้อื่นและเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

จำแนกประเภทของการติดต่อสื่อสาร

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียน

1. รู้และเข้าใจประเภทของการติดต่อสื่อสารได้
2. บอกประเภทของการติดต่อสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. มีเจตคติที่ดีต่อการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) การระดมสมอง (Brainstorming Method)

กรณีศึกษา (Case Study Method)

สาระการเรียนรู้

ประเภทของการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชำนาญเข้าสู่บทเรียน

ครูเล่านิทานเรื่อง “หนูไม่อยากไปโรงเรียน”

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

ครูสนทนากลุ่มกับนักเรียนจากนิทานหนูนิดไม่อยากไปโรงเรียน ใครทำอะไรที่ไหน ทำอย่างไรนักเรียนเคยเป็นอย่างหนูนิดหรือไม่ หรือนิทานเรื่องนี้สอนอะไรให้กับนักเรียน นักเรียนควรเอาแบบอย่างหรือไม่เพราะอะไร เป็นต้น สรุปจริยธรรมจากนิทานในเรื่อง ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น เช่น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมีการแสดงออก โดยมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความพากเพียรและมีความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจริยธรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 4 – 5 คน โดยละทิ้งความสามารถทางการเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1 – 10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม (กลุ่มเดิม)

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธานกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

ผู้แทนนักเรียนมารับและแจกใบงานที่ 4.1, ใบงานที่ 4.2, ใบงานที่ 4.3, ใบงานที่ 4.4 และ ใบงานที่ 4.5 ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 15 นาที โดยให้ในแต่ละกลุ่มที่ 1 – 10 มาจับฉลากเพื่อเลือกได้ว่าใบงานใด ใบงานที่ 4.1 เรื่องประเภทของการติดต่อสื่อสาร จำนวน 2 กลุ่ม ใบงานที่ 4.2 เรื่องการสร้างเครื่องมือสื่อสารโทรศัพท์ จำนวน 2 กลุ่ม ใบงานที่ 4.3 เรื่องการสร้างเครื่องมือสื่อสารวิทยุ จำนวน 2 กลุ่ม ใบงานที่ 4.4 เรื่องการสร้างเครื่องมือสื่อสารจดหมาย จำนวน 2 กลุ่ม และ ใบงานที่ 4.5 เรื่องการสร้างเครื่องมือสื่อสารโทรศัพท์ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 1 ชิ้น โดยครูเตรียมอุปกรณ์ที่เอื้อให้นักเรียนได้มีโอกาสขอความช่วยเหลือกันและอุปกรณ์ที่ครูเตรียมมาไม่เพียงพอในแต่ละกลุ่มหรือภายในกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักช่วยเหลือ แบ่งปันซึ่งกันและกันภายในกลุ่มและภายนอกกลุ่ม นักเรียนสามารถรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จทุกชิ้น จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงเครื่องมือสื่อสารที่กลุ่มตกลงร่วมกันสร้างขึ้นและคิดว่าจะติดต่อสื่อสารสิ่งที่เราสร้างขึ้นมากับใครแล้วมีการติดต่อกลับมาหรือไม่ ได้อย่างไร ครูยกตัวอย่างกรณีการนำเสนอข่าวทางหนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอภาพ ข้อความที่ไม่เหมาะสม

ต่อสาธารณะชน โดยขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งส่งผลให้นักเรียน หรือเยาวชน
เลียนแบบ ครูให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน ตามลำดับหมายเลขที่นับจากหลังคือ
10 – 1 เมื่อจบการนำเสนอครูซักถามนักเรียนและเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนต้องการรู้เพิ่ม

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปโดยนำข้อสรุปของกลุ่มออกมานำเสนอผลงานจากการระดม
ความคิดตามความคิดสร้างสรรค์

4 ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอเรื่องราวของประเภทการสื่อสาร
ด้วยเครื่องมือสื่อสารแต่ละชนิดตามข้อตกลง หรือการระดมสมองของกลุ่ม ซึ่งนักเรียนบอก
ประเภทของการติดต่อสื่อสารได้ และรู้จักรับผิดชอบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบในการทำ
กิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ โดยทำกิจกรรมได้สำเร็จตามที่กำหนดไว้

นักเรียนและครูร่วมสรุปการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ถึงประเภทของการติดต่อสื่อสาร
ที่หลากหลายชนิดและสอดแทรกจริยธรรมการทำงานร่วมกัน ต้องทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความ پاکเพียรและมีความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผล
การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามที่จะปรับปรุง
การปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจริยธรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
การเรียนรู้

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 4.1 ประเภทของการติดต่อสื่อสาร จำนวน 2 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 4.2 การสร้างเครื่องมือสื่อสารโทรศัพท์ จำนวน 2 ชุด
- 5.3 ใบงานที่ 4.3 การสร้างเครื่องมือสื่อสารวิทยุ จำนวน 2 ชุด
- 5.4 ใบงานที่ 4.4 การสร้างเครื่องมือสื่อสารจดหมาย จำนวน 2 ชุด
- 5.5 ใบงานที่ 4.5 การสร้างเครื่องมือสื่อสารโทรศัพท์ จำนวน 2 ชุด
- 5.6 ใบความรู้ นิทาน “หนูไม่อยากไปโรงเรียน”
- 5.7 ตัวอย่างสารสัมพันธ์ จดหมาย วิทยุ โทรศัพท์ โทรศัพท์ ฯลฯ
- 5.8 เศษวัสดุ
- 5.9 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น

6.2 สังเกตผลการวิเคราะห์ความรู้

6.3 สังเกตการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ รู้จักช่วยเหลือกันและเก็บอุปกรณ์เมื่อทำงานเสร็จ รับผิดชอบในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ โดยทำกิจกรรมได้สำเร็จตามที่กำหนดไว้

6.4 สังเกตจากการออกแบบชิ้นงาน

ใบงานที่ 4.1

เรื่อง ประเภทของการติดต่อสื่อสาร

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกประเภทของการสื่อสารเป็นแบบทางเดียวหรือ 2 ทาง
และเครื่องมือสื่อสารมีประโยชน์อย่างไร

ประเภทของการสื่อสารแบบทางเดียว ได้แก่.....

.....

ประโยชน์.....

.....

ประเภทของการสื่อสารแบบ 2 ทาง ได้แก่.....

.....

ประโยชน์.....

.....

ใบงานที่ 4.2

เรื่อง การสร้างเครื่องมือสื่อสารโทรศัพท์

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างเครื่องมือสื่อสารโทรศัพท์และบอกถึงประเภทของการสื่อสารเป็นแบบทางเดียวหรือ 2 ทาง และเครื่องมือสื่อสารมีประโยชน์อย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย

grapha University

เรื่อง การสร้างเครื่องมือสื่อสารจดหมาย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างเครื่องมือสื่อสารจดหมายและบอกถึงประเภทของการสื่อสาร
เป็นแบบทางเดียวหรือ 2 ทาง และเครื่องมือสื่อสารมีประโยชน์อย่างไร

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างเครื่องมือสื่อสาร โทรศัพท์และบอกถึงประเภทของการสื่อสาร
เป็นแบบทางเดียวหรือ 2 ทาง และเครื่องมือสื่อสารมีประโยชน์อย่างไร

ใบความรู้

นิทาน “หนูไม่อยากไปโรงเรียน”

คุณแม่บอกว่าพรุ่งนี้จะให้หนูไปโรงเรียน แต่หนูไม่อยากไปเลย อยากอยู่บ้านเล่นกับน้องหมีมากกว่า เช้าวันรุ่งขึ้นหนูรีบตื่นนอน แล้วแอบออกจากบ้านในขณะที่คุณแม่กำลังทำอาหารอยู่ในครัว โดยไม่ลืมเอาเศษสตางค์จากหม้อต้มสาคั่วไปด้วย “เดี๋ยวจะพาไปเที่ยวบ้านตุ๋นตุ๋น” หนูนึกบอกน้องหมี หนูเดินมาถึงป้ายรถเมล์ เห็นหมายเลขรถโดยสารคันที่เล่นมาจอดป้าย หนูนึกจำได้ว่าเคยขึ้นกับคุณแม่ แต่จำไม่ได้ว่าผ่านบ้านตุ๋นตุ๋นหรือเปล่า หนูจึงเดินต่อไป หนูเดินผ่านบ้านคน ร้านค้า จนถึงตลาด ที่นี้มีคนแปลกหน้ามากมาย หนูนึกใจเต้นตึกตักกอดน้องหมีจนแน่นแล้วรีบเดินต่อไป หนูเดินผ่านร้านขนม มีขนมที่น่ากินเต็มไปหมด หนูนึกจึงหยุดซื้อขนมตาล 3 กระทง “สามบาทจ๊ะ” แม่ค้าบอกหนูส่งเงินทั้งหมดให้แล้วรีบเดินไป แต่แม่ค้าเรียกเสียงดัง “หนู หนู ให้เงินเกินมาจ๊ะ” หนูนึกอึ้งน้องหมีเดินมาถึงสวนสาธารณะ เห็นคุณตาที่อยู่ข้างบ้านนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะยาวในสวน หนูนึกจึงไปนั่งข้างๆ “สนุกมั๊ยคะ คุณตา” “สนุกซิ เดี่ยวเราจะอ่านให้ฟัง” สนุกมาก ภาพก็สวย พออ่านจบคุณตาก็ให้หนูนึกแล้วบอกว่าให้เก็บไว้อ่านเองจากสวนสาธารณะ หนูนึกออกเดินต่อไป “ถ้าผ่านเร็วๆ นี่ไปก็จะถึงบ้านตุ๋นตุ๋นแล้วละ ที่นี่แหละเรียกว่า โรงเรียน” หนูนึกบอกน้องหมี พอเดินจนเกือบสุดรั้ว ก็ได้ยินเสียงเด็ก ๆ หัวเราะ เสียงนั้นดังมาจากในรั้ว หนูนึกอยากรู้ว่ามีอะไรสนุกจึงแอบมุดรั้วเข้าไปดู ที่โรงเรียนแบ่งเป็นห้องๆ ห้องแรกมีผู้หญิงกับเด็ก ๆ กำลังร้องเพลง และเดินตามจังหวะกันอย่างสนุกสนาน ห้องถัดไป เด็ก ๆ กำลังช่วยกันนับผลส้มที่คุณครูเขียนไว้บนกระดาน หนึ่ง สอง สาม หนูนึกนับตามในใจ แล้วนึกถึงขนมตาลที่ซื้อมา ถัดไปอีกห้อง เด็กผู้หญิงคนหนึ่งกำลังอ่านนิทานให้เพื่อน ๆ ฟัง โอ้โฮ! เก่งจังเลย หนูนึกคิดและอยากจะอ่านหนังสือเก่งๆ บ้างจะได้อ่านหนังสือนิทานที่คุณตาให้มา หนูนึกเดินไปอีกห้อง เห็นเด็ก ๆ กำลังอ่านหนังสือและวาดรูประบายสี เด็ก ๆ ทุกคนทำทางมีความสุข โอ้โฮ! ห้องนี้ของเล่นเต็มเลย หนูนึกอยากเข้าไปเล่นด้วย แต่ก็ไม่กล้า หนูนึกแอบดูเด็ก ๆ เล่นกันอยู่สักครู่นึงก็นึกอะไรขึ้นได้ จึงรีบมุดรั้วออกมาแล้วรีบวิ่งกลับบ้านทันที หนูนึกวิ่งผ่านสวนสาธารณะ ผ่านตลาด บ้านคน ป้ายรถโดยสารโดยไม่หยุดพักเหนื่อยเลย พอถึงบ้าน ก็พบคุณแม่ยืนหน้าประตูรออยู่ แต่หนูนึกมีเรื่องสำคัญที่จะบอกคุณแม่ เลยลืมหืมตาว่าจะถูกคุณแม่ทำโทษ ทายซิว่า หนูนึกมีอะไรจะบอกคุณแม่เอ่ย? “คุณแม่ขา พรุ่งนี้หนูนึกจะไปโรงเรียนค่ะ”

เรื่องและภาพ ลำพู แสงลก

แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 5

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ การติดต่อสื่อสาร: เครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสาร จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

เครื่องมือและอุปกรณ์การสื่อสารในปัจจุบันมีหลากหลายชนิด ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ จดหมาย หนังสือพิมพ์ และ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

การประพฤติปฏิบัติตนตามข้อบังคับ กฎ กติกา ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กลุ่ม หรือสังคมได้วางไว้ คือ การเป็นผู้มีระเบียบวินัย ถ้าทุกคนร่วมมือกันอย่างสม่ำเสมอ ก็จะนำมาซึ่งความสงบสุข มั่นคง ปลอดภัย และความก้าวหน้าในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์ ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสาร

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียน

1. บอกประโยชน์ของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสารได้
2. บอกชื่อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสารได้
3. ตระหนักและเห็นคุณค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสารได้
4. ปฏิบัติจริยธรรมความมีระเบียบวินัยคือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ปฏิบัติจริยธรรมความรับผิดชอบคือ ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ

จนเสร็จ

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) การระดมสมอง (Brainstorming Method)

การสร้างภาพตระหนัก (Awareness Conformation)

สาระการเรียนรู้

เครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเล่านิทานเรื่อง “กระต่ายน้อยไปโรงเรียน”

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

ครูสนทนากับนักเรียนจากนิทาน “กระต่ายน้อยไปโรงเรียน” ใครที่ไม่ฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ใครเอาแต่ใจตัวเอง ทำอย่างไรจึงจะมีสมาธิและเข้าใจเรื่องที่ได้ฟัง ทำอย่างไรเราจะไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น นักเรียนจะช่วยครูนกูกและสัตว์ต่าง ๆ ให้อยู่ในห้องเรียนด้วยความสงบได้อย่างไร ฯลฯ สรุปจากนิทานที่ได้ฟัง นักเรียนต้องรู้จักการมีวินัยเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น และมีสมาธิในการฟังจึงจะเข้าใจกัน นักเรียนและครูร่วมกันสรุปกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยคละทั้งความสามารถทางการเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1-10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม (กลุ่มเดิม)

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธานกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

ผู้แทนนักเรียนมารับและแจก ใบงานที่ 5.1 การประดิษฐ์ จำนวน 3 กลุ่ม ใบงานที่ 5.2 การปั้นจำนวน 2 กลุ่ม ใบงานที่ 5.3 การปะติด จำนวน 3 กลุ่ม และใบงานที่ 5.4 การวาดภาพตามจินตนาการ จำนวน 2 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มมาจับฉลากเพื่อเลือกได้ว่าใบงานใด ให้เวลาทำงานในแต่ละกลุ่มประมาณ 15 นาที นักเรียนในกลุ่มสนใจและตั้งใจฟังขณะที่ครูสอน ช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือการสื่อสารที่ช่วยกันประดิษฐ์ หรือวาดภาพ ซึ่งนักเรียนสามารถรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนและนำมาปฏิบัติร่วมกันในกลุ่มว่าเป็นเครื่องมือชนิดใด มีประโยชน์อย่างไร มีอุปกรณ์ใดที่เกี่ยวข้องในการใช้และเครื่องมือชนิดนั้นเป็นการสื่อสารแบบใด

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

ตัวแทนนักเรียนในกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้น รู้จักชื่อเครื่องมือสื่อสารและวัสดุต่าง ๆ ที่ได้ประดิษฐ์ ที่ได้ปั้น ที่ได้ปะติดและที่ได้วาดภาพระบายสีตามจินตนาการ ในการติดต่อสื่อสาร เมื่อเสร็จกิจกรรมนักเรียนช่วยกันเก็บของในกลุ่มของตนเองได้เรียบร้อย

4 ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอเรื่องราวของเครื่องมือและอุปกรณ์สื่อสารแต่ละชนิดตามข้อตกลงของกลุ่ม ซึ่งนักเรียนบอกเครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดต่อสื่อสารได้ และรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน มีสมาธิในการฟังเพื่อนและครู ร่วมกันทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจจนสำเร็จเรียบร้อย

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม เกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์สื่อสารที่หลากหลาย และสอดแทรกจริยธรรมการทำงานร่วมกัน รู้จักยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน มีสมาธิในการฟังเพื่อนและครู ร่วมทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจจนสำเร็จ นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจริยธรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 5.1 การประดิษฐ์ จำนวน 3 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 5.2 การปั้น จำนวน 2 ชุด
- 5.3 ใบงานที่ 5.3 การปะติด จำนวน 3 ชุด
- 5.4 ใบงานที่ 5.4 การวาดภาพตามจินตนาการ จำนวน 2 ชุด
- 5.5 ใบความรู้ “กระต่ายน้อยไปโรงเรียน”
- 5.6 เกมจับคู่ภาพและคำ เครื่องมือสื่อสาร
- 5.7 กระดาษตัดรูปภาพต่าง ๆ กล้องงาน กระดาษสี กาว กรรไกร
- 5.8 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

- 6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น
- 6.2 สังเกตจากการออกแบบชิ้นงาน
- 6.3 สังเกตการปฏิบัติกรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีสมาธิในการฟังเพื่อนและครู ร่วมกันทำกิจกรรมได้สำเร็จตามที่กำหนดไว้

ใบงานที่ 5.1

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนประดิษฐ์เครื่องมือสื่อสารจากเศษวัสดุอุปกรณ์ที่เตรียมไว้บอกชื่อ
เครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสารพร้อมทั้งบอกประโยชน์ของเครื่องมือใน
การสื่อสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณ

ใบงานที่ 5.3

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนประดิษฐ์กระดาษให้เป็นรูปเครื่องมือสื่อสารชนิดต่าง ๆ และให้
บอกชื่อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสารพร้อมทั้งบอกประโยชน์
ของเครื่องมือในการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพเครื่องมือสื่อสารและให้นักเรียนบอกชื่อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการสื่อสารพร้อมทั้งบอกประโยชน์ของเครื่องมือในการสื่อสาร

ใบความรู้ นิทาน เรื่อง กระต่ายน้อยไปโรงเรียน

วันแรกที่กระต่ายน้อยไปโรงเรียน กระต่ายน้อยตื่นตื่นและดีใจมาก เมื่อเข้ามาในห้องเรียน กระต่ายน้อยวิ่งเล่นไปทั่วห้อง วันนั้นทั้งวัน หมิน้อย ช้างน้อย เต่าน้อย กวางน้อย และสัตว์อื่น ๆ ต้องคอยหลบหลีกกระต่ายน้อยจน วุ่นวายไปหมดเพราะกลัวกระต่ายน้อยวิ่งมาชนและไม่สามารถเข้าใจคำสอน ของครูนกฮูก ทำให้ไม่มีสมาธิที่จะฟัง หมิน้อยจึงบอกกับกระต่ายน้อยว่า “กระต่ายน้อยหาที่นั่งได้ไหม กระต่ายน้อยวิ่งไปวิ่งมา พวกเราเวียนหัวและ เรียนไม่รู้เรื่องเลย” กระต่ายน้อยตอบว่า “เราไม่ชอบนั่ง เราชอบวิ่งไปไหนมา ไหนได้เร็วดีแล้วก็สนุกด้วย” แล้วกระต่ายน้อยก็วิ่งเล่นต่อไป ในที่สุดขณะที่ กระต่ายน้อยกำลังวิ่งจากหน้าห้องไปหลังห้องก็สะดุดขาตัวเองหกล้ม หัวไปถูก ขอบโต๊ะทำให้หัวแตก ครูนกฮูกและเพื่อน ๆ พากระต่ายน้อยไปทำแผลที่ห้อง พยาบาล เมื่อครูนกฮูกพากระต่ายน้อยกลับมาที่ห้องเรียน สัตว์ต่าง ๆ ช่วยกัน หาวิธีที่จะอยู่ในห้องเรียนโดยไม่ให้เกิดเหตุวุ่นวายและสามารถที่จะเรียนได้ เด็ก ๆ จะช่วยครูนกฮูกและสัตว์ต่าง ๆ ให้ห้องเรียนสงบและน่าเรียนได้อย่างไร (มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร, 2549, หน้า 308)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ รายได้ของฉัน: รายรับ รายจ่ายของฉัน

จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การรู้จักวางแผนและการจดบันทึกรายรับ รายจ่าย ของตนเอง ทำให้เราวางแผน
ค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้เกิดในทุก ๆ คน คือ ต้องประพฤติ
ดีทั้งกาย วาจา ใจ ไม่หลอกลวงผู้อื่น โดยเฉพาะในเรื่องการขโมยเงิน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจ ความสำคัญ รายรับ รายจ่าย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียน

1. บอกรายรับ – รายจ่ายของตนเองได้
2. บอกความสำคัญของการออมเงิน รายรับรายจ่ายได้
3. บอกถึงผลดีของการเป็นคนดีไม่คดโกงเงินคนอื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและผลเสียของ

การคดโกงเงินคนอื่นไม่ซื่อสัตย์สุจริต

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

การระดมสมอง (Brainstorming Method)

สาระการเรียนรู้

รายรับ - รายจ่าย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - ครูเล่านิทาน “เงินคือพระเจ้า”

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

ครูสนทนากับนักเรียนจากนิทาน “เงินคือพระเจ้า” ใครที่เป็นคนใจบุญ ใครที่ขี้เงิน และเขาเอาเงินไปใช้ในทางที่ผิดอย่างไร ทำไมเขาถึงใช้จ่ายไม่ถูกต้อง และเขาต้องมีการใช้จ่ายอย่างไรจึงจะทำให้เขามีเงินเก็บและมีอนาคตที่ดี ฯลฯ สรุปจากนิทานที่ได้ฟัง นักเรียนต้องรู้จักรายรับ รายจ่าย วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง เพราะนักเรียนไม่มีรายได้จากการทำงาน แต่จะมีรายได้จากคุณพ่อคุณแม่ หรือผู้ปกครอง ซึ่งเงินที่ได้มาอาจนำไปใช้จ่ายเป็นค่าขนม ค่าเดินทางและค่าอุปกรณ์การเรียน ฯลฯ ตามความจำเป็นของแต่ละคนซึ่งค่าใช้จ่ายนี้จะเรียกว่ารายจ่าย ส่วนเมื่อนักเรียนได้เงินมา ต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง โดยซื้อสิ่งของที่จำเป็น ถ้านักเรียนใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่ายก็จะทำให้คุณพ่อคุณแม่ต้องเดือดร้อนในอนาคต และถ้านักเรียนอยากได้มาก ๆ บางครั้งอาจต้องมีการขโมยเงินไม่ว่าจากในบ้าน หรือนอกบ้าน ก็จะทำให้นักเรียนคิดเป็นนิสัยไม่มีความซื่อสัตย์ ดังนั้น เมื่ออยากได้ต้องรู้จักวางแผนในการเก็บออมเงิน เราต้องใช้จ่ายในส่วนใดบ้าง และสามารถตัดทอนรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกได้อย่างไร นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจริยธรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยละทิ้งความสามารถทาง การเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1-10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่ม เดียวกัน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธาน กลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

ผู้แทนนักเรียนมารับและแจกใบงานที่ 6.1 จำนวน 5 กลุ่ม และ ใบงานที่ 6.2 จำนวน 5 กลุ่ม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 15 นาที โดยให้ในแต่ละกลุ่มมาจับฉลากเพื่อเลือกได้ว่าใบงานใด พร้อมทั้งบอกถึงความซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติในการหยิบใบงานไม่ต้องไปแลกเปลี่ยนกันเอง ซึ่งใบงานที่ 6.1 เรื่องรายรับ รายจ่ายของฉัน ใบงานที่ 6.2 เรื่องสมุดการออม จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงรายรับ รายจ่ายของตนเองในแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนสนทนาหรือเขียน โดยการให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานและไม่เอาความคิดของเพื่อนกลุ่มอื่นมาเขียนในกลุ่มของเราเอง เพราะจะถือได้ว่าเป็นคนไม่ซื่อสัตย์ โดยครูสุ่มจากการจับฉลาก เมื่อจบการนำเสนอ ถามความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียนมีข้อสงสัย หรือไม่อย่างไร

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปเกี่ยวกับรายได้ของนักเรียนว่า มาจากที่ใดบ้าง โดยครูเขียนสรุปเป็นข้อ ๆ บนกระดาน แล้วนักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน ครูขออาสาสมัคร ออกมาเล่าหน้าชั้นเรียนให้เพื่อน ๆ ฟังว่า ในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนมีรายจ่ายวันละเท่าไร และจ่ายเงินซื้ออะไรบ้าง หรือเฉลี่ยแล้วใน 1 สัปดาห์ นักเรียนมีรายจ่ายประมาณกี่บาทให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดแสดงรายได้ของตนเอง ลงในใบงาน เรื่อง รายได้ของฉัน แล้วนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียนให้นักเรียนบันทึกรายรับ – รายจ่ายของตนเอง เป็นเวลา 7 วัน ลงในใบงานเรื่อง รายรับ – รายจ่ายของฉัน แล้วนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า การทำบันทึกรายรับ – รายจ่ายมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง ลักษณะการทำงานเป็นอย่างไร โดยครูบอกถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ควรเขียนแต่ความจริง

4 ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอเรื่องราวในการแสดงรายรับ – รายจ่ายที่นักเรียนรู้จัก เช่น เมื่อไปที่ธนาคารก็ต้องทำสมุดเงินฝาก และสมุดบัญชีครัวเรือน โดยได้ข้อมูลจากข้อตกลง หรือการระดมสมองของกลุ่ม ซึ่งนักเรียนบอกรายรับ – รายจ่ายได้ และทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ โดยนักเรียนรู้หน้าที่ที่ตนต้องปฏิบัติเมื่ออยู่ร่วมกับเพื่อน โดยเฉพาะความซื่อสัตย์

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ด้วยวิธีการนำสมุดเงินฝากมาให้ นักเรียนได้เรียนรู้ถึงการทำฝากเงินและการถอนเงินจากรายรับ – รายจ่าย และสอดแทรกจริยธรรมการทำงานร่วมกันและความซื่อสัตย์ต่อการทำบันทึกการออม ต้องทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความมุ่งมั่นตั้งใจด้วยความพากเพียร อดทน รอบคอบ เพื่อให้งานกลุ่มมีการวางแผนและประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 6.1 รายรับ - รายจ่ายของฉัน จำนวน 5 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 6.2 สมุดการออม จำนวน 5 ชุด
- 5.3 ใบความรู้ นิทาน “เงินคือพระเจ้า”
- 5.4 สมุดบัญชีครัวเรือน
- 5.5 สมุดบัญชีของธนาคาร
- 5.6 แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น

6.2 สังเกตการวิเคราะห์ความรู้

6.3 สังเกตการปฏิบัติการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีสมาธิในการฟังเพื่อน และครู มีรักษาคำมั่นสัญญาขณะทำบัญชีครัวเรือน ไม่นำเงินของผู้อื่นมาเป็นของตน ปฏิบัติตามข้อตกลงกับเพื่อน ข้อตกลงของห้องเรียน และปฏิบัติงานตามที่ครูมอบหมายสำเร็จ

6.4 ประเมินจากผลงาน

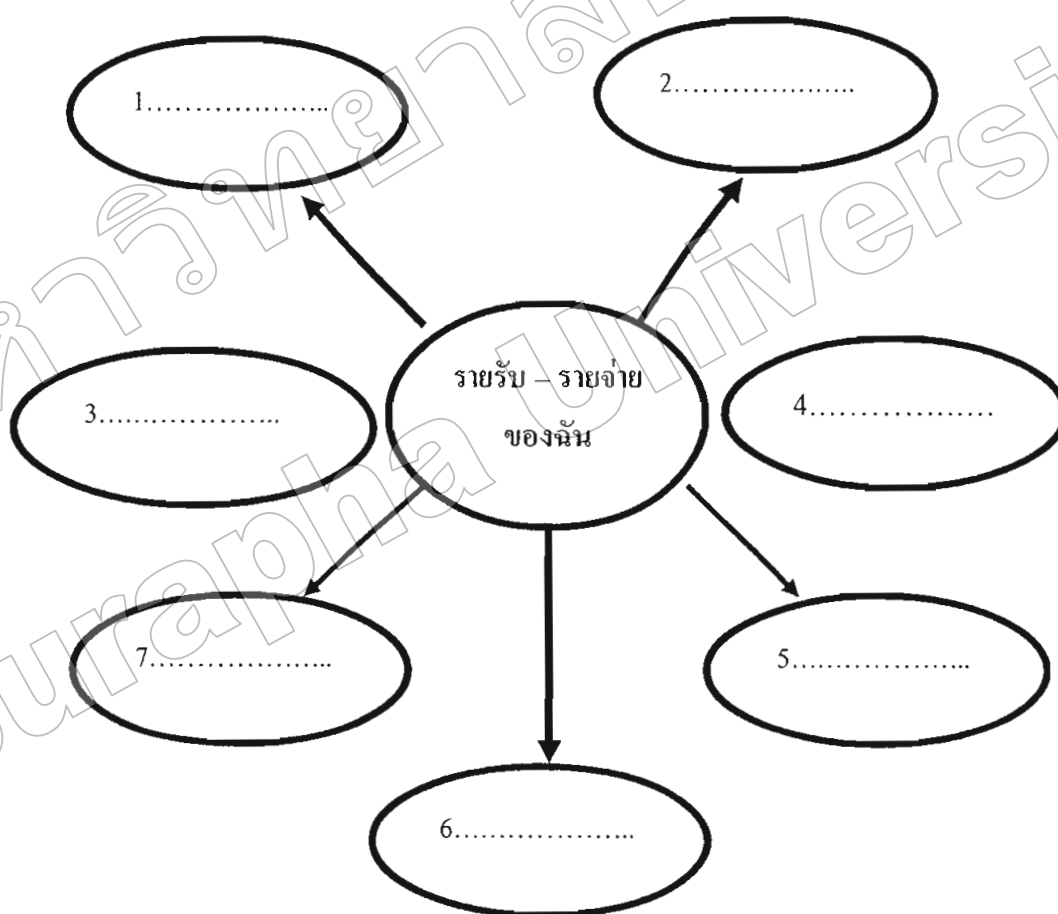
ใบงานที่ 6.1

เรื่อง รายรับ - รายจ่ายของฉัน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงรายได้ของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 6.2

เรื่อง สมุดการออม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบันทึกรายรับ – รายจ่ายของตนเองเป็น เวลา ๑ สัปดาห์ลงในใบงาน
พร้อมทั้งวางแผนการออมเงิน จากนั้นเขียนบันทึกผลและออกมานำเสนอผลงานที่หน้า
ชั้นเรียน

ฉันวางแผนการออมโดย.....

.....
.....
.....
.....
.....

ฉันสามารถออมได้.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบความรู้ นิทาน เรื่อง เงินคือพระเจ้า

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อยู่กันอย่างที่
อย่างน้อง คอยให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันตลอด ใครมีเรื่องทุกข์ประการใดก็จะ
ช่วยเหลือกัน หมู่บ้านแห่งนี้นายทรัพย์สินเป็นผู้มีฐานะทางการเงินดีจะคอยให้
ความช่วยเหลือกับผู้ที่เดือดร้อน โดยให้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยที่ไม่เหมือนใคร นั่นคือ
ถ้ากู้เงินไป 100 บาท เมื่อครบปีจะต้องนำข้าวเปลือกมาให้ 1 ถัง แต่ถ้ายืมไม่ครบ
ระยะเวลา 1 ปี นายทรัพย์สินก็จะไม่เรียกร้องอะไร แต่ขอร้องกับทุกคนว่า ให้ยึดมั่นใน
ความซื่อสัตย์พูดแต่ความจริง ถ้ามีความประสงค์สิ่งใดให้บอกกล่าวกันได้

นายนิพนธ์เป็นหนุ่มเจ้าสำราญของหมู่บ้าน ไม่ชอบทำมาหากินเท่าใดนัก ซึ่ง
ผิดแปลกกับคนอื่น ๆ ที่ตั้งหน้าตั้งตาทำมาหากิน วันหนึ่งนายนิพนธ์ต้องการเงินก้อน
หนึ่งเพื่อไปทำธุรกิจจึงเดินทางไปหานายทรัพย์สินและขอยืมเงิน จำนวน 1,000 บาท
นายทรัพย์สินรู้จักนิสัยของนายนิพนธ์ดีว่าเป็นคนอย่างไร แต่ครั้งจะไม่ให้ก็กลัวว่า
นายนิพนธ์จะต่อว่าเอาจึงได้พูดกับนายนิพนธ์ว่า “ลุงไม่ได้หวังอะไรหรอกนะเงิน
เล็กน้อยเท่านั้นเอง แต่ลุงขอคำมั่นสัญญาจากเธอหน่อยได้ไหมละ” นิพนธ์รีบตอบทันที
ว่า “ได้ครับลุง ถ้าผมผิดคำมั่นสัญญาขอให้เจ้าป่าเจ้าเขาและฟ้าดินลงโทษ ผมขอยืมลุง
แค่เวลา 3 เดือน หลังจากนั้นผมก็จะนำมาคืนนะครับ” นายทรัพย์สินยังได้ขอร้องเป็น
คำสุดท้ายว่าเงินที่เธอยืมลุงไปนี้ต้องนำไปประกอบอาชีพที่สุจริตเท่านั้นนะ นายนิพนธ์
รีบตอบว่า “ผมจะนำเงินไปประกอบอาชีพที่สุจริตเท่านั้นครับ” นายทรัพย์สินเห็นว่า
นายนิพนธ์ให้คำมั่นสัญญาเป็นมั่นเหมาะจึงตัดสินใจให้เงินไป

สามเดือนผ่านไป นายทรัพย์สินก็ยังไม่เห็นแววของนายนิพนธ์ว่าจะมาคืน
เงินที่ยืมไป นายทรัพย์สินหาว่าไม่ว่านายนิพนธ์นำเงินดังกล่าวไปทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย
ต่อมาถูกเจ้าหน้าที่จับกุมนำตัวไปลงโทษประหารชีวิต และปล่อยให้แร้งกาจิกกิน
ซากศพไว้ญาติมิตรมาเหลียวแล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ รายได้ของเงิน: การบันทึกรายรับรายจ่ายของเงิน

จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การทำบันทึกรายรับ - รายจ่ายจะช่วยเตือนความจำว่าเราได้รับการใช้จ่ายเงินไปเท่าไร ซึ่งการทำบันทึกอาจทำตามความเข้าใจของแต่ละคนอย่างง่าย ๆ

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นจริยธรรมหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้เกิดในทุก ๆ คน คือ ต้องประพฤติปฏิบัติดีทั้งกาย วาจา ใจ ไม่หลอกลวงผู้อื่น โดยเฉพาะในเรื่องการทำบันทึกรายรับ - รายจ่าย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และมีทักษะ การวางแผน การทำบันทึกรายรับ รายจ่าย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียน

1. บอกประโยชน์ของการทำรายรับ - รายจ่าย
2. ควบคุมรายจ่ายและมีความรับผิดชอบในการใช้จ่าย
3. รู้จักวางแผนการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับรายได้ของตนเอง
4. มีความละเอียดรอบคอบในการใช้จ่าย และฝึกนิสัยประหยัด
5. บอกถึงผลดีของการเป็นคนดีไม่คดโกงเงินคนอื่นมีความซื่อสัตย์สุจริตและผลเสียของการคดโกงเงินคนอื่นไม่ซื่อสัตย์สุจริต

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) การระดมสมอง (Brainstorming Method)

การสร้างความตระหนัก (Awareness Conformation)

สาระการเรียนรู้

การทำบันทึกรายรับ - รายจ่าย

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูร้องเพลง “เด็กซื้อสัตย์”

2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

ครูสนทนากับนักเรียนจากเพลง “เด็กซื้อสัตย์” เด็กที่มีความซื่อสัตย์ควรมีพฤติกรรมอย่างไร นักเรียนมีความซื่อสัตย์อย่างไรบ้าง ฯลฯ สรุปจากนิทานที่ได้ฟัง นักเรียนต้องรู้จักพูดความจริง ไม่หลอกลวงคนอื่น และไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตน ครูทบทวนความรู้เดิมรายรับ รายจ่ายที่ได้เรียนมาแล้วเมื่อสัปดาห์ก่อนเพื่อนำมาเข้าสู่การทำบันทึกรายรับ – รายจ่าย และครูนำบัญชีเงินฝากจากธนาคารมาให้นักเรียนศึกษาถึงการวางแผนการใช้เงินให้สอดคล้องกับรายได้ของตนเอง การควบคุมรายจ่ายและมีความรับผิดชอบในการใช้จ่ายซึ่งเงินที่เป็นรายรับ นักเรียนจะได้มาจากผู้ปกครอง ส่วนรายจ่ายนักเรียนจะเสียไปกับค่าอะไรบ้างต้องมีการจดบันทึกและนำไปพิจารณาว่าเหมาะสมหรือไม่ ถ้าของบางชิ้นไม่จำเป็นต้องซื้อก็ไม่ควรซื้อ ไม่ควรอยากได้เพราะจะทำให้เพิ่มรายจ่ายมากกว่ารายรับ นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจริยธรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยละทิ้งความสามารถทางการเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1 – 10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม (กลุ่มเดิม)

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธานกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

ผู้แทนนักเรียนมารับและแจก ใบงานที่ 7.1 จำนวน 5 กลุ่ม และ ใบงานที่ 7.2 จำนวน 5 กลุ่ม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 15 นาที โดยให้ในแต่ละกลุ่มมาจับฉลากเพื่อเลือกได้ว่าใบงานใด ใบงานที่ 7.1 ประโยชน์ของการออม ใบงานที่ 7.2 บัญชีรายรับรายจ่าย โดยครูบอกถึงความซื่อสัตย์ต่อการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายว่าต้องทำตามความเป็นจริง จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการออม และบัญชีรายรับ – รายจ่ายของแต่ละกลุ่มโดยการสนทนาหรือการเขียน และให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม โดยครูสุ่มจากการจับฉลาก ครูบอกถึงความซื่อสัตย์ในการจับฉลากไม่ควรแลกเปลี่ยนใบงานกัน เมื่อจบการนำเสนอ ถามความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียนมีข้อสงสัยหรือไม่ อย่างไร

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปเกี่ยวกับประโยชน์ของการออมเงิน โดยครูเขียนสรุปเป็นข้อ ๆ บนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน ครูขออาสาสมัคร ออกมาเล่าหน้าชั้นเรียนให้เพื่อน ๆ ฟังว่า ประโยชน์ของการออมเงินมีอะไรบ้างและถ้านักเรียนรู้จักออมเงินในอนาคตจะเป็นอย่างไร และนักเรียนควรมีความซื่อสัตย์เมื่อออมเงินแล้วก็ควรเก็บเงินไว้ในกระปุกหรือฝากธนาคารเพื่อไม่ให้เงินมาใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย และให้กลุ่มการบัญชีรายรับ - รายจ่ายนำเสนอรายรับ รายจ่ายของในแต่ละกลุ่มในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนมีรายรับ - รายจ่ายเงินซื้ออะไรบ้าง หรือเฉลี่ยแล้วใน 1 สัปดาห์ นักเรียนมีรายรับ - รายจ่ายประมาณเท่าไรให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดแสดงรายได้ของตนเองและรายจ่าย ลงในใบงาน เรื่อง บัญชีรายรับ - รายจ่าย แล้วนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียนให้นักเรียนบันทึกรายรับ - รายจ่ายของกลุ่ม เป็นเวลา 3 วัน ลงในใบงานเรื่อง บัญชีรายรับ รายจ่ายของฉัน แล้วนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน ครูสนทนาชักถามนักเรียนว่าการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง ลักษณะการทำเป็นอย่างไร และควรมีความซื่อสัตย์ต่อการทำบัญชีเพราะเมื่อนักเรียนโตขึ้นนักเรียนก็จะต้องทำบัญชีของครอบครัว ถ้ามีความผิดพลาดนักเรียนก็จะต้องสูญเสียเงินอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นนักเรียนจึงต้องมีความรอบคอบต่อการทำบัญชีทุกครั้ง

4 ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอเรื่องราวในการแสดงบัญชีรายรับ รายจ่ายและประโยชน์ของการออม เช่น เมื่อไปที่ธนาคารก็ต้องทำสมุดเงินฝาก และสมุดบัญชีครัวเรือน โดยได้ข้อมูลจากข้อตกลงหรือการระดมสมองของกลุ่ม ซึ่งนักเรียนบอกบัญชีรายรับ รายจ่ายได้ และบอกถึงประโยชน์ของการออมเงิน การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ โดยนักเรียนรู้หน้าที่ที่ตนต้องปฏิบัติเมื่ออยู่ร่วมกับเพื่อน โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ต่อการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ด้วยวิธีการนำสมุดเงินฝากมาให้ นักเรียนได้เรียนรู้ถึงการทำฝากเงินและการถอนเงินจากรายรับ รายจ่ายและสอดแทรกจริยธรรมการทำงานร่วมกันและความซื่อสัตย์ต่อการทำบันทึกการออม และการรู้จักประโยชน์ของการออม ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปเป็นประโยชน์ให้กับตัวเองได้ นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจด้วยความพากเพียร อดทน รอบคอบ เพื่อให้งานกลุ่มมีการวางแผนและประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 7.1 ประโยชน์ของการออม จำนวน 5 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 7.2 บัญชีรายรับ - รายจ่าย จำนวน 5 ชุด
- 5.3 ใบความรู้ เพลง “เด็กซื่อสัตย์”

5.4 สมุดบัญชีครัวเรือน

5.5 สมุดบัญชีของธนาคาร

5.6 แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น

6.2 สังเกตผลการวิเคราะห์ความรู้

6.3 สังเกตการปฏิบัติกรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีสมาธิในการฟังเพื่อน และครู มีรักษาคำมั่นสัญญาจะทำบัญชีครัวเรือน ไม่นำเงินของผู้อื่นมาเป็นของตน ปฏิบัติตามข้อตกลงกับเพื่อน ข้อตกลงของห้องเรียน และปฏิบัติงานตามที่ครูมอบหมายสำเร็จ

6.4 ประเมินจากผลงาน

ใบงานที่ 7.1

เรื่อง ประโยชน์ของการออม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงประโยชน์ของการออมเงิน

ประโยชน์ของการออมเงิน

[illegible]

ใบความรู้
เพลง “เด็กซื่อสัตย์”

เนื้อร้อง ประคอง สุทธสาร

ทำนอง Are you sleeping

เด็กที่ซื่อสัตย์ เด็กที่ซื่อสัตย์
พูดความจริง ไม่หลอกลวง
ไม่คิดเอาของใครไปครอง (ซ้ำ) เป็นเด็กดี (ซ้ำ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ ชุดสวดสวยสะอาดตา: การเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม

จำนวน 2 คาบ

สาระสำคัญ

การเลือกสวมใส่เครื่องแต่งกายให้เหมาะสมกับฤดูกาล จะช่วยรักษาสุขภาพของเรา และการแต่งกายได้ถูกต้องตามกาลเทศะทำให้เรามีบุคลิกภาพที่ดี

การรู้จักมีระเบียบวินัยในการเลือกใส่เสื้อผ้าเหมาะสมกับ โอกาสต่าง ๆ ทำให้เรามีบุคลิกที่ดี สุขภาพเรียบร้อย เป็นที่รักของคนทั่วไป

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และมีทักษะ การเลือกสวมใส่เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับฤดูกาล โอกาส และสถานที่

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียน

1. อธิบายการแต่งกายให้เหมาะสมกับฤดูกาล โอกาส และสถานที่ได้
2. เลือกสวมใส่เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายได้เหมาะสมกับฤดูกาล โอกาสและสถานที่
3. บอกประโยชน์ของการแต่งกายให้เหมาะสมได้
4. มีวินัยในการเลือกใส่เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายให้เหมาะสมกับ โอกาสต่าง ๆ ได้

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) การระดมสมอง (Brainstorming Method)

กรณีศึกษา (Case Study Method)

สาระการเรียนรู้

การเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชำนาญเข้าสู่บทเรียน

- ครูร้องเพลง “ ฤดู ”

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

2.1.1 นักเรียนดูภาพฤดูต่าง ๆ ที่ครูติดบนกระดานไว้ จากนั้นครูสนทนาซักถามกับนักเรียนจากภาพ “ฤดู” ว่า ฤดูที่ได้เห็นนั้น มีกี่ฤดู ฤดูอะไรบ้าง แต่ละฤดูตรงกับเดือนอะไร

2.1.2 ครูสนทนาซักถามกับนักเรียนจากเพลง “ ฤดู ” นักเรียนบอกถึงฤดูฝนควรแต่งกายอย่างไร ฤดูหนาวควรแต่งกายอย่างไร ฤดูร้อนควรแต่งกายอย่างไร ฯลฯ สรุปจากเพลงที่ได้ฟัง นักเรียนต้องรู้จักแต่งกายให้เหมาะสมกับฤดูกาล คือ ฤดูหนาว ควรเลือกสวมเสื้อผ้าที่มีเนื้อหนา มีแบบที่ปกปิดร่างกายได้มิดชิด เพื่อให้ความอบอุ่น และป้องกันโรคหวัด ฤดูร้อน ควรเลือกสวมเสื้อผ้าที่มีเนื้อบาง สวมใส่สบาย เพื่อระบายความร้อนได้ดี ทำให้ไม่ร้อนมาก ฤดูฝน ควรเลือกสวมเสื้อผ้ามั่นคงกันน้ำ ถ้าออกนอกบ้านขณะฝนตกต้องใส่เสื้อกันฝน หรือกางร่ม เพื่อป้องกันไม่ให้เปียกโรคหวัด และเมื่อออกนอกบ้านควรแต่งกายให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานที่ ควรคำนึงถึงสีและรูปแบบของเสื้อผ้า ซึ่งมีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้ เวลาอยู่บ้าน แต่งกายตามสบาย เลือกเสื้อผ้าที่สวมใส่สบาย เวลาไปโรงเรียน แต่งกายด้วยชุดนักเรียนตามที่โรงเรียนกำหนด เวลาออกนอกบ้าน แต่งกายให้เหมาะสมกับสถานที่ที่ไป เช่น ไปวัด ควรใส่เสื้อผ้าที่แบบสุภาพ เรียบร้อย ไปทะเลหรือ ไปเล่นกีฬา ควรใส่ชุดว่ายน้ำหรือชุดกีฬา เพื่อให้เหมาะสม และควรมีระเบียบวินัยในการจัดเก็บเสื้อผ้าให้เรียบร้อย นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจริยธรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 4 – 5 คน โดยละทิ้งความสามารถทางการเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1 – 10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม (กลุ่มเดิม)

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธานกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

ผู้แทนนักเรียนมารับและแจก ใบงานที่ 8.1 จำนวน 3 กลุ่ม ใบงานที่ 8.2 จำนวน

3 กลุ่ม และ ใบงานที่ 8.3 จำนวน 4 กลุ่ม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 15 นาที โดยให้ในแต่ละกลุ่มมาจับฉลากเพื่อเลือกได้ว่าใบงานใด ใบงานที่ 8.1 การแต่งกายที่เหมาะสม ใบงานที่ 8.2 การเลือกสวมใส่เครื่องแต่งกาย และ ใบงานที่ 8.3 ประโยชน์ของการแต่งกายที่เหมาะสม จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอภิปรายถึงการแต่งกายที่เหมาะสม และการเลือกสวมใส่เครื่องแต่งกาย เช่น เวลาที่เราไปงานศพของเพื่อน หรือญาติถ้าหากเราแต่งตัวที่เหมาะสมไปร่วมงานทางเจ้าภาพก็จะต้อนรับเป็นอย่างดีและถือเป็นการให้เกียรติเขาด้วย และถ้ามีญาติผู้ใหญ่ หรือเพื่อนที่รู้จักเชิญเราไปร่วมงานมงคลสมรสเราต้องเลือกสวมใส่เสื้อผ้าสีที่สดใส สะอาดตา สะอาดเรียบร้อย ทางเจ้าภาพก็จะยินดีและต้อนรับเราอย่างดี เป็นต้น โดยแต่ละกลุ่มสนทนาและให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่มพร้อมทั้งครูให้ เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นตั้งใจฟังขณะที่เพื่อนนำเสนอผลงานและรู้จักยอมรับข้อตกลงของกลุ่ม โดยครูสุ่มจากการจับฉลาก เมื่อจบการนำเสนอ ครูถามความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียน

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการเลือกสวมใส่เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายให้เหมาะสมกับฤดูกาล โอกาสและสถานที่ และให้นักเรียนดูภาพสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วเขียนข้อสรุปและอธิบายเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ลงในใบงานที่ 1 เรื่อง การแต่งกายที่เหมาะสม แล้วนำเสนอผลงานที่หน้าชั้น นักเรียนและครูช่วยกันสรุปวิธีการเลือกเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้ ดูภาพ แล้วบอกว่าควรสวมใส่เครื่องแต่งกายที่กำหนดให้ในฤดูใดจับคู่ภาพชุดเครื่องแต่งกายกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ลงในใบงานที่ 2 เรื่อง การเลือกสวมใส่เสื้อผ้าครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ และแก้ไขข้อที่ผิดให้ถูกต้องครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยสำรวจตนเองเกี่ยวกับการแต่งกายหรือไม่ นักเรียนคิดว่า การแต่งกายของนักเรียนเป็นอย่างไรบ้าง

4. ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอเรื่องราวในชีวิตประจำวันของเรา จะมีกิจกรรมที่แตกต่างกัน เราจึงควรเลือกสวมใส่เสื้อผ้าให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่จะทำตามฤดูกาล โอกาสและสถานที่ซึ่งนักเรียนควรคำนึงถึงควมมีระเบียบวินัยในการเลือกสวมใส่เสื้อผ้าให้ถูกกาลเทศะ และถูกต้องตามฤดูกาล และการนำเสื้อผ้าที่ใส่แล้วมาวางในตะกร้าเพื่อความเป็นนิสัยและมีวินัยต่อตนเองได้

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 8.1 การแต่งกายที่เหมาะสม จำนวน 3 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 8.2 การเลือกเครื่องแต่งกาย จำนวน 3 ชุด

5.3 ใบงานที่ 8.3 ประโยชน์ของแต่งกายที่เหมาะสม จำนวน 4 ชุด

5.4 ใบความรู้ เพลง “ฤดู”

5.5 ภาพเครื่องแต่งกาย

5.6 แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น

6.2 สังเกตผลการวิเคราะห์ความรู้

6.3 สังเกตการปฏิบัติกรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีระเบียบวินัยในการเลือกใส่เสื้อผ้า รู้จักช่วยเหลือตนเอง การรู้จักทำตามข้อตกลงของกลุ่ม ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจจนเสร็จ

6.4 ประเมินจากผลงาน

ใบงานที่ 8.1

เรื่อง การแต่งกายที่เหมาะสม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนชื่อชุด และอธิบายลักษณะของเครื่องแต่งกายที่สวมใส่ใน
โอกาสต่าง ๆ ตามรูปภาพที่กำหนดให้ พร้อมทั้งระบายสีภาพให้สวยงาม
จากนั้นพลัดกันนำผลงานออกมาแสดงและรายงานผลที่หน้าชั้น

1. ชื่อชุด.....

รูปแบบควรมีลักษณะ.....

.....

.....

.....

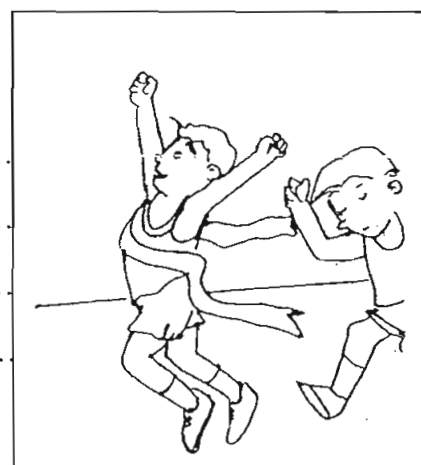
2. ชื่อชุด.....

รูปแบบควรมีลักษณะ.....

.....

.....

.....

3. ชื่อชุด.....

รูปแบบควรมีลักษณะ.....

.....

.....

.....

4. ชื่อชุด.....

รูปแบบควรมีลักษณะ.....

.....

.....

.....

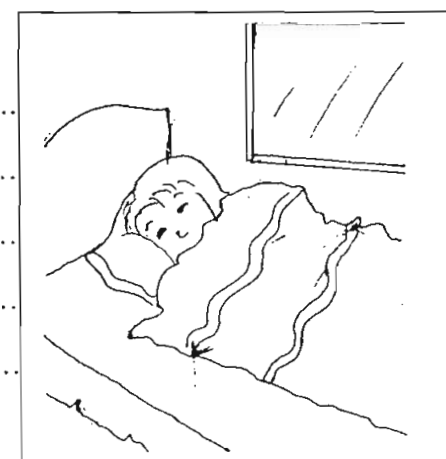
5. ชื่อชุด.....

รูปแบบควรมีลักษณะ.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 8.2

เรื่อง การเลือกเครื่องแต่งกาย

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ดูภาพแล้วบอกว่า ควรสวมใส่เครื่องแต่งกายที่กำหนดให้ในฤดูใด

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ใบความรู้

เพลง “ฤดู”

ฤดูฝน เริ่มต้นเดือนพฤษภา

ฤดูหนาว ราวเดือนพฤศจิกา

ฤดูร้อน เริ่มราวเดือนมีนา

3 ฤดูเวียนกันมาในรอบปี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สาระการเรียนรู้ ชุดสวดสวยสะอาดตา: การทำความสะอาดเสื้อผ้า จำนวน 1 คาบ

สาระสำคัญ

เสื้อผ้าเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนเราในสังคมปัจจุบัน เราจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ฉะนั้นเราจึงต้องดูแลรักษาทำความสะอาดและจัดเก็บให้ถูกวิธี

การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นการรับรู้บทบาทของตนเองที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม จะต้องดำรงตนให้อยู่ในฐานะที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ สามารถแยกแยะได้ว่าอะไรผิดอะไรถูก ยอมรับผลการกระทำของตน ทั้งที่เป็นผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และมีทักษะการทำความสะอาดและการจัดเก็บเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายได้ถูกวิธี

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียน

1. บอกประโยชน์ของการรักษาทำความสะอาดเสื้อผ้าได้
2. บอกกระบวนการซักเสื้อผ้าตามขั้นตอนได้

เทคนิค กระบวนการกลุ่ม (Group Process) การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

การระดมสมอง (Brainstorming Method) กรณีศึกษา (Case Study Method)

สาระการเรียนรู้

การทำความสะอาดเสื้อผ้า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

- ครูเล่านิทาน “ชุดพิเศษของฉัน”

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)

2.1 ขั้นประสบการณ์

2.1.1 ครูสนทนากับนักเรียนจากนิทาน “เสื้อวิเศษ ” นักเรียนบอกถึงเสื้อผ้าที่สะอาดควรมีลักษณะและกลิ่นอย่างไร และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า จะดูแลเสื้อผ้าให้สะอาดได้อย่างไร มีวิธีใดบ้าง

2.1.2 ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนที่เคยทำความสะอาดเสื้อผ้าออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน

2.2 ขั้นการร่วมมือ

2.2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยคละทั้งความสามารถทางการเรียนและเพศ ให้แต่ละคนนับเลข 1-10 นักเรียนที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม (กลุ่มเดิม)

2.2.2 เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อประธานกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นคิดวิเคราะห์

ผู้แทนนักเรียนมารับและแจก ใบงานที่ 9.1 จำนวน 3 กลุ่ม ใบงานที่ 9.2 จำนวน 4 กลุ่ม และ ใบงานที่ 9.3 จำนวน 3 กลุ่ม ตามลำดับ ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 15 นาที โดยให้ในแต่ละกลุ่มมาจับฉลากเพื่อเลือกได้ว่าใบงานใด ใบงานที่ 9.1 ประโยชน์ของการทำความสะอาดเสื้อผ้า ใบงานที่ 9.2 กระบวนการซักเสื้อผ้าและ ใบงานที่ 9.3 เครื่องมือทำความสะอาดเสื้อผ้า จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงการทำความสะอาดเสื้อผ้า และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่สามารถแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองได้ เช่น เมื่อสวมใส่เสื้อผ้าแล้วควรระมัดระวังความสะอาดด้วย ไม่ควรไปเล่นบริเวณที่มีความสกปรกมาก เวลาทานอาหารต้องระวัง อาหารหกใส่เสื้อผ้า หรือถ้านักเรียนกลับจากโรงเรียนแล้วควรถอดเสื้อผ้าใส่ในตะกร้าผ้าที่เตรียมไว้ และเวลาที่ผู้ปกครองซักเสื้อผ้านักเรียนควรช่วยเหลือในส่วนที่สามารถช่วยได้ เช่น ตักน้ำใส่กะละมัง หยิบผ้าให้ผู้ปกครอง หรือตักน้ำเย็นให้ดื่ม เมื่อใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำความสะอาดเสื้อผ้าแล้ว ต้องทำความสะอาดและเก็บเข้าให้เป็นที่ จะทำให้เราประหยัดเวลา สามารถยืดอายุการใช้งานของเครื่องมือได้ยาวนาน เป็นต้น โดยให้แต่ละกลุ่มสนทนา หรือเขียน จากนั้น ให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม โดยครูสุ่มจากการจับฉลาก เมื่อจบการนำเสนอ ถามความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียน

3. ขั้นสรุป (Evaluation)

นักเรียนในกลุ่มร่วมกันบอกขั้นตอนของการซักเสื้อผ้า และเครื่องแต่งกายอื่น ๆ โดยครูเขียนสรุปเป็นข้อ ๆ บนกระดาน

4. ขั้นนำไปใช้/ปฏิบัติ

นักเรียนได้แสดงออกด้วยการคิด ในการนำเสนอประสบการณ์ที่ได้มีส่วนร่วมช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้ปกครองในชีวิตประจำวัน ในการทำความสะอาดเสื้อผ้า และเครื่องแต่งกายต่าง ๆ จะทำให้เสื้อผ้าน่าสวมใส่ มีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น รวมถึงความรับผิดชอบต่อตนเองที่จะแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้ปกครอง และมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะนำความรู้ในเรื่องการทำความสะอาดเสื้อผ้าไปปฏิบัติใช้จริงในชีวิตประจำวัน ส่วนเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เมื่อเราใช้แล้วต้องทำความสะอาดและเก็บเข้าที่เพื่อหยิบใช้ง่าย และในอนาคตเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่มีครอบครัวแล้วสามารถดูแล และวางแผนการทำความสะอาดเสื้อผ้าได้โดยไม่ต้องเสียเงินจ้างให้ร้านค้าจะทำให้เราประหยัด ค่าใช้จ่ายในส่วนที่ไม่จำเป็นอีกด้วย

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบงานที่ 9.1 ประโยชน์ของการทำความสะอาดเสื้อผ้า จำนวน 3 ชุด
- 5.2 ใบงานที่ 9.2 กระบวนการซักเสื้อผ้า จำนวน 4 ชุด
- 5.3 ใบงานที่ 9.3 เครื่องมือทำความสะอาดเสื้อผ้า จำนวน 3 ชุด
- 5.4 ใบความรู้ นิทาน “ชุดพิเศษของฉัน”
- 5.5 เสื้อผ้าขนาดและแบบต่างๆ
- 5.6 แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

6. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

- 6.1 การสังเกตการร่วมกิจกรรม การสนทนา การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น
- 6.2 สังเกตจากการวิเคราะห์ความรู้
- 6.3 สังเกตการปฏิบัติการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะนำความรู้ในเรื่องการซักเสื้อผ้าไปปฏิบัติใช้จริงในชีวิตประจำวัน มีความภาคภูมิใจและมีความละเอียดรอบคอบขณะทำงานกลุ่ม

ใบงานที่ 9.1

เรื่อง ประโยชน์ของการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการทำความสะอาดเสื้อผ้า จำนวน 5 ข้อ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

ใบงานที่ 9.2
เรื่อง กระบวนการชักเสื่อผ้า

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันบอกกระบวนการชักเสื่อผ้าตามขั้นตอน
ที่ได้เรียนมา

ขั้นตอนที่1.....

ขั้นตอนที่2.....

ขั้นตอนที่3.....

ขั้นตอนที่4.....

ขั้นตอนที่5.....

ขั้นตอนที่6.....

ขั้นตอนที่7.....

ใบงานที่ 9.3

เรื่อง เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ชื่อกลุ่ม.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียนชื่ออุปกรณ์และวิธีใช้พร้อมทั้งวิธีการดูแลรักษา
ของอุปกรณ์ทำความสะอาดเสื้อผ้าจำนวน 3 ชื่อ แล้วบันทึกผลลงในตาราง

ชื่ออุปกรณ์	วิธีใช้	วิธีดูแลรักษา
1.		
2.		
3.		

ใบความรู้

นิทาน “ชุดพิเศษของฉัน”

ผืนผ้าขาวขาว	ลอยล่องลงมา	จากฟากฟ้าไกล
กึก กึก กึก กึก	จักรเย็บผ้าใคร	ใช้เย็บชุดฉัน
เสียงของมันดัง	กึก กึก กึก กึก	เสร็จแล้ว เสร็จแล้ว
ลาลาล้า โลโลโล้	สวยไหม สวยไหม	
ฉันชอบเดินเล่นในทุ่งดอกไม้		
เอ๊ะ ! ชุดของฉัน กลายเป็นลายดอกไม้		
ลาลาล้า โลโลโล้	ชุดลายดอกไม้	สวยไหม สวยไหม
อา.....ฝนตกลงมา		
เอ๊ะ ! ชุดของฉัน กลายเป็นลายน้ำฝน		
ลาลาล้า โลโลโล้	ชุดลายน้ำฝน	สวยไหม สวยไหม
ดอกหญ้าในทุ่ง หอมฟุ้งชื่นใจ		
เอ๊ะ ! ชุดของฉัน กลายเป็นลายดอกหญ้า		
ลาลาล้า โลโลโล้	ชุดลายดอกหญ้า	สวยไหม สวยไหม
โอ๊ะโอ ! นกบินมาจิกดอกหญ้า		
เอ๊ะ ! ชุดของฉัน กลายเป็นลายนก		
โอ๊ะโอ ! ฉันบินได้.... ฉันบินได้.....		
ชุดลายสีรุ้ง สวยจัง สวยจัง		
ชุดลายท้องฟ้าอย่างเย็น	เห็นแล้วสวยดี	ฉันรู้สีกว้างแล้วซี
สวรรค์ ดวงตะวัน	อ้าว ! ชุดของฉัน	กลายเป็นลายดวงดาวไปแล้ว
ลาลาล้า โลโลโล้	ชุดสวยของฉัน	วิเศษจังเลย
ลาลาล้า โลโลโล้	ลาลาล้า โลโลโล้.....	

เรื่องและภาพ: คายาโกะ นิชิมากิ

แปล: พรอนงค์ นิยมคำ

เอกสารอ้างอิง

- คาบาโกะ นิชิมากิ. (2545). *ชุดพิเศษของฉันท* (พรอนงค์ นิยมคำ, แปล). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ วาดดาว.
- ปรียานุช สดวามณี. (2549). *การพัฒนากิจกรรมในหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วัชรมา เล่าเรียนดี. (2550). *เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545 ก). *แผนการศึกษาแห่งชาติ* (พ.ศ. 2545 – 2559). กรุงเทพฯ: พรักหวาน กราฟฟิค.
- _____. (2545 ข). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550-2554*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2551). *มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2* (พ.ศ. 2549 - 2553). กรุงเทพฯ : จุฑาทอง จำกัด.
- สำเริง บุญเรืองรัตน์. (2544). “การวัดจริยธรรม” ใน *การวัดและประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2547 ก). 19 *วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์
- _____. (2547 ข). 20 *วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม*
คำนิยาม : *การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์
- พระเมธีธรรมาภรณ์. (2534). “ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมจริยศาสตร์และจริยศึกษา” ใน *ความรู้คู่คุณธรรม* : รวมบทความเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2540). *การพัฒนาจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.

มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร. (2549). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้จริยธรรมแบบ MCCP สำหรับเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

Bloom, B. S. (1979). *Taxonomy of Educational Objective : The Classification of Educational Goals. Handbook 1 cognitive Domain*. (2 nd ed.). London: Longman Group.

Kohlberg, L. (1969). The cognitive – development approach to socialization. In D.A. Goslin (Ed.), *Handbook of socialization theory and research*. Chicago: Rand McNally.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University